

CRNA GORA

JU Centar za stručno obrazovanje

Izvještaj o utvrđivanju kvaliteta obrazovanja i obuke

JU Umjetnička škola za muziku i balet
„Vasa Pavić“ Podgorica

Podgorica, maj 2016.

Sadržaj

Rješenje.....	4
JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ Podgorica	6
Ustanova.....	6
Direktor	6
Kontakti Škole.....	6
Organizacija nastave.....	7
Nivo kvaliteta utvrđen u I i II ciklusu utvrđivanja kvaliteta.....	7
Učenici	7
Zaposleni.....	7
Interna evaluacija	7
OPŠTI NADZOR.....	8
A. UPRAVLJANJE, RUKOVOĐENJE I ORGANIZACIJA.....	8
D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU	9
E. USKLAĐENOST RADA SA ZAKONSKIM PROPISIMA	10
F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA.....	12
G. UPRAVLJANJE KVALITETOM	13
I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE	14
J. PROVJERA KOMPETENCIJA	15
OBRAZOVNI PROGRAM MUZIČKI IZVOĐAČ-HARMONIKAŠ.....	16
B. NASTAVA/UČENJE I OBUKA - IZVOĐENJE PROGRAMA	16
C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA	16
D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU	17
F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA.....	18
G. UPRAVLJANJE KVALITETOM	18
H. MATERIJALNI RESURSI	18
I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE	19
J. PROVJERA KOMPETENCIJA	19
OBRAZOVNI PROGRAM MUZIČKI IZVOĐAČ- KLAVIRISTA	20
B. NASTAVA/UČENJE I OBUKA - IZVOĐENJE PROGRAMA	20
C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA	21
D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU	22
F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA.....	22
G. UPRAVLJANJE KVALITETOM	23
H. MATERIJALNI RESURSI	23
I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE	23
J. PROVJERA KOMPETENCIJA	23
OBRAZOVNI PROGRAM MUZIČKI SARADNIK	25
A. NASTAVA/UČENJE I OBUKA-IZVOĐENJE PROGRAM.....	25

C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA	26
D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU	26
F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA.....	27
G. UPRAVLJANJE KVALITETOM	27
H. MATERIJALNI RESURSI	28
I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE	28
J. PROVJERA KOMPETENCIJA	28
OBRAZOVNI PROGRAM SOLO PJEVAČ	29
A. NASTAVA/UČENJE I OBUKA-IZVOĐENJE PROGRAM.....	29
C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA	30
D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU	30
F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA.....	31
G. UPRAVLJANJE KVALITETOM	31
H. MATERIJALNI RESURSI	31
I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE	32
J. PROVJERA KOMPETENCIJA	32
OBRAZOVNI PROGRAM SAKSO FONISTA, FLAUTISTA, OBOISTA, KLARINETISTA, TROMBONISTA, TRUBAČ I GITARISTA	33
B. NASTAVA/UČENJE I OBUKA-IZVOĐENJE PROGRAM	33
C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA	35
D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU	36
F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA	37
G. UPRAVLJANJE KVALITETOM	37
H. MATERIJALNI RESURSI	38
I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE	38
J. PROVJERA KOMPETENCIJA	38
Tabela kvaliteta	40
Opšta preporuka	42
Pravna pouka.....	42
Dodatak: Indikatori.....	43

U skladu sa METODOLOGIJOM obezbjeđivanja i unapređivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih, a na osnovu izvještaja o kvalitetu rada, obrazovanja, obuke, podrške i saradnje JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ Podgorica, za programe obrazovanja koje realizuje u skladu sa licencom Ministarstva prosvjete, dobija nivo kvaliteta

USPJEŠAN U KLJUČNIM SEGMENTIMA

Rješenje

CRNA GORA JU CENTAR ZA STRUČNO OBRAZOVANJE

Broj: 01-201

Podgorica, 04.03.2016. godine

Na osnovu članova 17 i 39 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju ("Sl. list Republike Crne Gore", br. 64/02, 31/05, 49/07 i "Sl. list Crne Gore", br. 04/08, 21/09, 45/10, 40/11, 45/11, 36/13 i 39/13), Metodologije za obezbjeđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada u ustanovama stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih donijetoj Rješenjem Nacionalnog savjeta za obrazovanje, br. 11-2380 od 15.05.2014. godine i člana 20 Statuta Centra za stručno obrazovanje, br. 07-833/14, donosi se

R J E Š E N J E

o imenovanju tima eksternih evaluatora
za utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada u
JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ Podgorica,

I Za eksterno utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada, obuke i realizacije obrazovnih programa u **JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ Podgorica**, imenuje se tim eksternih evaluatora u sastavu:

1. Radoje Radunović, JU Centar za stručno obrazovanje /vođa tima;/
2. Mr Željko Raičević, Gimnazija, "Slobodan Škerović", Podgorica/opšti nazor/;
3. Senad Gačević, Muzička Akademija, Cetinje /Muzički saradnik i Muzički izvođač- solo pjevač/;
4. Vida Belević, Muzička akademija, Cetinje /Muzički izvođač klavirista i Muzički izvođač harmonikaš/;
5. Žana Marinković-Lekić, Muzička Akademija, Cetinje /Muzički izvođač gitarista, Muzički izvođač flautista, Muzički izvođač klarinetista, Muzički izvođač saksofonista, Muzički izvođač trubač i Muzički izvođač trombonista/;
6. Vujadin Krivokapić, Muzička Akademija, Cetinje /Muzički izvođač violinista, Muzički izvođač violista, Muzički izvođač violončelista i Muzički izvođač kontrabasista/.

II Zadatak tima je da izvrši eksterno utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada, obuke i realizacije obrazovnih programa u **JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ Podgorica**, u periodu 15-17. marta 2016. godine, i sastavi Izveštaj koji sadrži procjenu kvaliteta, obrazloženje i preporuke sa prijedlogom mjera koje ustanova treba da preduzme za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada.

Članovi tima eksternih evaluatora, najdalje u roku od sedam dana od dana utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada u ustanovi, dostavljaju pojedinačne, lektorisane izvještaje vodi tima na objedinjavanje.

Voda tima, objedinjeni izvještaj o utvrđenom kvalitetu obrazovno-vaspitanog rada, dostavlja ustanovi u roku od deset dana od dana utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada u ustanovi.

IV Spoljnim saradnicima, za realizaciju zadataka iz ovog Rješenja, pripada nadoknada u skladu sa posebnim aktom Centra.

Obrazloženje

Metodologijom za obezbjeđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama stručnog obrazovanja i obrazovanja odraslih donijetoj Rješenjem Nacionalnog savjeta za obrazovanje, br. 11-2380 od 15.05.2014. godine, definisane su ključne oblasti za utvrđivanje kvaliteta, i to: upravljanje i organizacija, nastava/učenje i obuka – izvođenje obrazovnih programa, postignuća učenika stručnog obrazovanja, saradnja koja omogućava da se odgovori na potrebe partnera u stručnom obrazovanju, usklađenost rada sa zakonskim propisima, kvalitet nastavnika, trenera i saradnika, upravljanje kvalitetom, materijalni resursi, dokumentacija i procedure i provjera kompetencija.

U skladu sa Metodologijom, tokom procesa utvrđivanja kvaliteta, eksterni evaluatori: analiziraju evidencije, dokumentaciju, izvještaje o internoj evaluaciji, razvojne i druge planove, prethodne izvještaje o kvalitetu, izvještaje drugih institucija i organa, ateste, licence, sertifikate, ljetopis, vebsajt; prate nastavu i druge oblike obrazovanja i obuke; anketiraju, razgovaraju pojedinačno sa učesnicima u organizaciji i realizaciji nastavnog procesa, roditeljima, učenicima, partnerima i sl.

Evaluatori su nezavisni u definisanju kvaliteta izvođenja obrazovnih programa za čiju su procjenu neposredno zaduženi, s tim što se mogu konsultovati u okviru tima.

Po završenom nadzoru, eksterni evaluatori, prema zaduženjima, sastavljaju izvještaj po indikatorima koji sadrži: procijenjeni nivo, obrazloženje i preporuke za unapređivanje, i dostavljaju ga vodi tima.

U skladu sa iznijetim, postupiće se kao što je izrečeno u dispozitivu Rješenja.

Pravna pouka: Ustanova može izjaviti prigovor na Izvještaj ili dio izvještaja, direktoru Centra za stručno obrazovanje, u roku od 15 dana od dana prijema Izvještaja.

Dostavljeno:

- imenovanima,
- pravnoj službi,
- računovodstvu,
- a/a.

Direktor
Duško Rajković

JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ Podgorica

Ustanova

Septembra 1946. godine Narodna Republika Crne Gore osnovala je Srednju muzičku školu „Njegoš“ sa sjedištem u Kotoru.

Sreski narodni odbor Titograd je **marta 1947. godine** osnovao Nižu muzičku školu „Vasa Pavić“ sa sjedištem u Titogradu.

Izvršno Vijeće Narodne Republike Crne Gore donosi **21. marta 1958. godine** odluku da Srednja muzička škola sa sjedištem u Kotoru nastavi sa radom u Titogradu za školsku 1959/60. godinu.

Narodna Republika Crna Gora preimenovala je **19.**

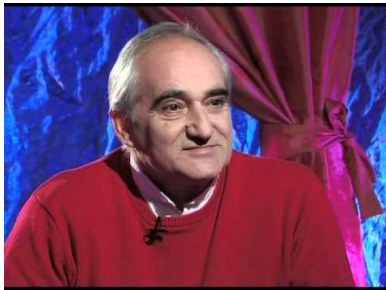
decembra 1959. godine Nižu muzičku školu u Osnovnu muzičku školu „Vasa Pavić“ sa sjedištem u Titogradu.

Integriranoj organizaciji Muzičke škole „Njegoš“ u Titogradu i Školi za osnovno muzičko obrazovanje „Vasa Pavić“ u Titogradu određuje se **01. februara 1978. godine** naziv: Školski centar za muziku i balet „Vasa Pavić“ u Titogradu. Pored redovne djelatnosti, Centar se može baviti i organizovanjem tečajeva za elementarno muzičko obrazovanje omladine i odraslih na odsjecima harmonika i gitara.

Privredni sud u Podgorici je **15. oktobra 2005. godine donio rješenje o**

nazivu škole: Javna ustanova Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ u Podgorici.

Direktor

Ilija Dapčević

Dapčević Ilija, rođen 24.06.1950. godine, diplomirao na Muzičkoj akademiji u Sarajevu 1973. godine. Od 1974. godine stalno zaposlen u Srednjoj muzičkoj školi „Njegoš“, sada „Vasa Pavić“ kao profesor. Od 1993. godine obavlja dužnost direktora škole.

Sa horovima srednje i niže škole osvojio je 16 republičkih, saveznih i međunarodnih nagrada, od kojih izdvajamo Specijalnu nagradu u Baru 1995. godine (100 poena), prvu (I) nagradu na saveznom takmičenju 1996. godine u Novom Sadu, drugu (II) nagradu na IV međunarodnom takmičenju u Banji Koviljači 1997. godine (dječijih horova).

Sa horom „Stanko Dragojević“ osvojio je više nagrada od kojih izdvajamo prvu (I) nagradu na Mokranjčevim danima 1994. godine, zatim prvu (I) nagradu na jugoslovenskim horskim svečanostima u Nišu 1996. godine, drugu (II) nagradu na međunarodnom takmičenju „Grand pri Slovačke“ u Trenčinskim Teplicama 1997. godine i u Nišu na JHS 1998. godine dvije nagrade za interpretaciju Savremenog jugoslovenskog i Savremenog stranog autora.

1995. godine za izuzetan doprinos u kulturi i muzici dobija, Decembarsku nagradu grada Podgorice.

Kontakti Škole

Glavni grad Podgorica

Ime škole: JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ Podgorica

Adresa: Novaka Miloševa br.15

el.fax: +382 20 231 854

tel: +382 20 231 853

tel: +382 20 230 086
email: contact@vasapavic.me

Organizacija nastave

JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ Podgorica radi u petodnevnoj radnoj nedjelji. Nastava se odvija u dvije smjene u vremenu od 7 do 20 sati.

Djelatnost škole je obrazovanje iz oblasti muzike i baleta.

Nivo kvaliteta utvrđen u I i II ciklusu utvrđivanja kvaliteta

Kvalitet rada Škole je eksterno procjenjivan dva puta: u I ciklusu od 11.12. do 15.12.2006. godine, a u II ciklusu od 15.05. do 27.05.2011. godine.

Tokom I ciklusa procjene kvaliteta, u skladu sa Metodologijom nadzora, nije definisan nivo kvaliteta. Izvještaj sadrži obrazloženje i preporuke.

Tokom II ciklusa, procjenu kvaliteta realizovao je Centar za stručno obrazovanje.

Nivo kvaliteta nastave stručno-teorijskih grupa, odnosno predmeta: *Solfeđo i dirigovanje – uspješno; Muzička grupa – uspješno; Harmonika – uspješno; Muzički oblici – uspješno; Harmonija – uspješno; Korepeticija i čitanje s lista – uspješno; uporedni klavir – uspješno; Klavir – veoma uspješno; Solo pjevanje – uspješno; kamerna muzika – uspješno; Solfeđo – uspješno; Flauta – uspješno.*

Učenici

Školske 2015/16. godine u početni razred osnovnog obrazovanja upisan je 161 učenik, od toga 141 učenik za muzičko obrazovanje i 20 učenika za baletsko obrazovanje.

U prvi razred srednjeg muzičkog obrazovanja upisano je 33 učenika od kojih je 25 učenika za obrazovni program muzički izvođač, jedan učenik za obrazovni program baletski igrač i 7 učenika za obrazovni program muzički saradnik.

Zaposleni

U školskoj 2015/16. godini u Školi je zaposleno 82 nastavnika, 4 nastavnika vrše dopunu norme, na određeno vrijeme je angažovano 10 nastavnika, po ugovoru za izvođenje nastave angažovano je 9 nastavnika.

Interna evaluacija

Škola se u prethodnom periodu nije bavila internom evaluacijom.

OPŠTI NADZOR

A. UPRAVLJANJE, RUKOVOĐENJE I ORGANIZACIJA

- A.1.** Proces obrazovanja u Školi se odvija, uglavnom, prema objavljenom rasporedu časova. Međutim, tokom školske godine nastavnici, uglavnom, uz saglasnost vrše izmjene i prilagođavanja različitim potrebama i zahtjevima, o čemu se ne vodi odgovarajuća evidencija.
- S obzirom da razvojnim i planskim dokumentima nijesu definisani osnovni strateški pravci za unapređivanje kvaliteta, fokus je na realizaciji kataloga predviđenih planova.
- Osim realizacije nastave, posebne aktivnosti nastavnika i Uprave se sprovode u dijelu priprema za različita takmičenja, učešća učenika na kulturnim i drugim manifestacijama.
- Promocija saradnje sa drugim ustanovama i institucijama iz regiona je osnovna razvojna aktivnost.
- Razvojni plan Škole je koncipiran na idejama, nije razrađen i nema dinamike realizacije, nosioce aktivnosti, nema strateške pravce razvoja i uglavnom je fokusiran na aktivnosti kojima škola može da doprinese.
- Škola ne vodi Ljetopis od 2007. godine, u skladu sa Statutom.
- U Danilovgradu se realizuju programi osnovnog muzičkog obrazovanja.
- Veći dio odluka iz Statuta nije urađen, vođenje ljetopisa, upotreba pečata, slobodne aktivnosti.
- U Školi nema informacija o održavanju dodatne i dopunske nastave. Nedefinisano je organizovanje nastavnog procesa u skladu sa rasporedom, a dodatno angažovanje nastavnika nije plansko i o njemu se ne vodi evidencija.
- U Školi se ne vode sistematski kvantitativni indikatori i upravljanje i rukovođenje je prije svega bazirano na idejama, zahtjevima i prijedlozima.
- U Školi je organizovano dežurstvo učenika, koje se realizuje u ulaznom holu. Međutim, dežurstvo nastavnika nije adekvatno i o njemu se ne vodi evidencija.
- U Školi nema inicijativa za organizovane oblike obuke odraslih lica.
- A.2.** Škola nije, blagovremeno, realizovala zakonske obaveze na realizaciji interne evaluacije. Godišnjim planom i programom rada nijesu predviđene aktivnosti na internom obezbjeđivanju kvaliteta.
- Odbor za kvalitet je formiran oktobra 2015. godine.
- A.3.** Na inicijativu Sindikata jednom do dva puta godišnje organizuju se izleti u kojima učestvuju do polovine zaposlenih.
- Tradicionalno se organizuje polugodišnji koncert i godišnji koncert, nakon kojih se organizuju druženja nastavnika.
- U Školi se, tradicionalno, obilježavaju ispraćaji nastavnika u penziju.
- Dan škole se, takođe, tradicionalno obilježava odgovarajućom manifestacijom.
- Odnosi nastavnika i osoblja povremeno nijesu odgovarajući zbog nedovoljno definisanih procedura u realizaciji poslova i zadataka koji se odnose na održavanje objekta.
- A.4.** Škola ima saradnju sa partnerima, Francuskim kulturnim centrom, Opštinom Podgorica, KIC-om, Dječijim savezom itd. Uglavnom partneri pozivaju Školu na saradnju, što Škola prihvata. Škola u proteklom periodu nije vodila evidenciju o saradnji sa partnerima.
- Škola nije pokretala inicijative prema partnerima za unpređivanje kvaliteta obrazovanja i implementacije programa.

Nastavnici samostalno ili kroz aktive ne pokazuju dovoljno inicijative za unapređivanje uslova za realizaciju programa. Nema inicijativa nastavnika za unapređivanje kvaliteta procesa. O pitanjima unapređivanja organizacije i realizacije nastavnog procesa se diskutuje, ali se o tome ne donose zaključci, odluke i definišu rokovi za realizaciju.

A.5. Školski odbor je konstituisan marta 2015. godine. Školski odbor se odžava, uglavnom dva puta godišnje. Na sjednicama se, uglavnom, razmatra veoma mali broj poslova iz zakonom predviđenih nadležnosti, odnosno usvajanja Godišnjeg plana, završnog računa i sl.

Zapisnici sa sjednica Nastavničkog vijeća se vode. Uglavnom se razmatraju postignuća učenika na klasifikacionim periodima i tekuća pitanja.

U Školi se vode zapisnici aktiva opšteobrazovnih predmeta, stručno-teorijskih predmeta i drugi. Sastanci se održavaju u skladu sa potrebama i okvirnim planom. Međutim, aktivni ne pokreću aktivnosti, ne vode evidenciju o realizaciji dodatnih aktivnosti, ne razmatraju se pitanja koja se odnose na kvalitet i unapređivanje kvaliteta i uslova.

Nijesu prisutne inicijative i zahtjevi za dodatno unapređivanje uslova za realizaciju programa.

Savjet roditelja je konstituisan oktobra 2013. godine i istekao mu je mandat. Nijesu pokrenute aktivnosti na konstituisanju Savjeta roditelja. Savjet razmatra samo opšta pitanja, dok se o oraganizaciji nastave, uslovima za realizaciju, podršci učenicima, bezbjedonosnim i sanitarnim uslovima ne raspravlja.

Preporuke:

- Na osnovu analize stanja i resursa definisati strategiju i opredijeliti se za koncept razvoja Škole.
- Uspostaviti održiv sistem praćenja kvantitativnih indikatora kako bi se planiranje baziralo na realnim pokazateljima, a realizacija zadataka pratila.
- Aktivnosti na internom utvrđivanju kvaliteta usmjeriti na deifinisanju preporuka koje su usmjerene na obezbjeđivanje i unapređivanje kvaliteta.
- Uspostavljanjem oraganizacije na jasnim pravilima i procedurama unaprijediti odnose među zaposlenima.
- Pravilima o kućnom redu precizno definisati prava i obaveze učenika na dežurstvima, a posebno dežurstva nastavnika, obaveze, vrijeme i evidentiranje.
- Na osnovu jasnih ciljeva razvoja i zaineresovanih partnera, uspostaviti odnose koji će podržati realizaciju i implementaciju programa koji garantuju unaređivanje kvaliteta.
- Unaprijediti plan i realizaciju aktivnosti Školskog odbora.
- Konstituisati Savjet roditelja u skladu sa Zakonom i Statutom, a aktivnosti usmjeriti na unapređivanju podrške učenicima, stvaranju uslova za realizaciju nastave koji garantuju učenicima sticanje znanja i vještina u skladu sa standardima.
- Smisliti i realizovati različite oblike obuke odraslih lica.
- Planiranje i realizaciju aktivnosti stručnih organa unaprijediti, osnažiti njihovu inicijativnost u oblasti potreba za unapređivanje organizacije i kvaliteta uslova za realizaciju nastave.

D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU

D.1. Osnovni izvor informacija korisnicima su zaposleni u Upravi, internet stranica i nastavnici. U Školi postoji oglasna tabla na kojoj se ne nalaze sve informacije koje su potrebne. Zaposleni telefonom i elektronskom komunikacijom prosljeđuju informacije za korisnike.

Osim toga, Škola je povremeno prisutna u medijima, posebno nakon uspjeha učenika i natavnik na takmičenjima ili u školovanju, što dodatno doprinosi pristupu informacijama.

- D.2.** Prisustvo nastavnika i učenika Škole na brojnim takmičenjima i manifestacijama u Crnoj Gori i inostranstvu partneri imaju mogućnost da se upoznaju sa resursima. U tom smislu je škola i otvorena za saradnju sa partnerima iz zemlje i inostranstva. Međutim ne postoje organizovane aktivnosti koje su usmjerene na kontinuirano informisanje partnera i motivisanje na podršku i jačanje saradnje. Aktivnosti su prvenstveno vezane za konkretne projekte i ograničenog su dometa.
- D.3.** Godišnjim i razvojnim planom Škola nije definisala ciljeve ili oblike saradnje sa socijalnim partnerima, koji se odnose na unapređivanje uslova i procesa nastave i učenja.
- D.4.** Učenici i nastavnici Škole uspješno učestvuju na takmičenjima u zemlji i inostranstvu. Prisutno je učešće učenika u međunarodnim projektima, orkestrima. Učenici nakon završetka obrazovanja u Školi pokazuju uspjeh prilikom upisa na akademije.
- D.5.** Škola raspisuje konkurs za upis učenika u programe srednjeg obrazovanja. Povremeno se vode aktivnosti na promociji programa u osnovnim školama u Podgorici. Broj upisanih učenika stagnira.
- D.6.** Škola u proteklom periodu nije razvijala proces sakupljanja informacija o destinacijama učenika nakon završetka obrazovanja.
Od ove godine uvedena je praksa sakupljanja e-mail adresa učenika završnih razreda, kako bi obezbijedili kontakte i informacije o njihovim destinacijama nakon završetka obrazovanja.

Preporuke:

- Unaprijediti aktivnosti na informisanju korisnika, partnera i zainteresovanih strana usluga o relevantnim informacijama.
- Izvještavanja o aktivnostima, ciljevima, saradnji treba da budu transparentni.
- Osmisliti oblike i forme saradnje sa partnerima koji bi bili motivišući na saradnju s obzirom na razvojne ciljeve i resurse sa kojima škola raspolaže.
- Planske aktivnosti na upisnoj politici usmjeriti ka roditeljima, pedagogima i psiholozima osnovnih škola u cilju promocija progama i uslova obrazovanja u školi. Unaprijediti motivaciju učenika osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja za nastavak školovanja u Školi.
- Osmisliti i realizovati medijske nastupe za promociju škole u zajednici i državi uopšte.
- Unaprijediti proces organizovanja sakupljanja informacija o destinacijama učenika.

E. USKLAĐENOST RADA SA ZAKONSKIM PROPISIMA

- E.1.** Škola ima List nepokretnosti 612 za parcelu na kojoj su bile barake u kojima je Umjetnička škola za osnovno i srednje obrazovanje „Vasa Pavić“ u ulici Vaka Đurovića br. 6 bila smještena na površini 5199 m².

List nepokretnosti br. 2237, koji se odnosi na zgradu D.S. Muzeji i galerije Podgorica, Novaka Miloševa 15, je na osnovnu prava Škole „korišćenja“, na površini 2032 m².

Škola nema akt o dodjeli prostora koji koristi u ulici Novaka Miloševa, bivša zgrada „Galerija i muzeja“. Škola je useljena januara 2002. godine. Prizemlje ima 660 m², I i II 1200 m², a dvorište 2680 m² (interni podaci Škole).

Škola posjeduje 44 kabineta, 16 učenica, koncertnu salu, dvije sale za balet, garderober u baletu, tri toaleta za učenike, toalet za nastavnike, službeni toalet, i toalete sa tri tuš baterije za balet.

Škola posjeduje licencu br. UPI 07-586, od 9. novembra 2009. godine za izvođenje obrazovnih progama: Baletski igrač; Muzički izvođač kontrabasista; Muzički izvođač

klavirista; Muzički izvođač gitarista; Muzički izvođač violinista; Muzički izvođač flautista; Muzički izvođač klarinetista; Muzički izvođač solo pjevač; Muzički saradnik; Muzički izvođač violončelista; Muzički izvođač harmonikaš; Muzički izvođač trubač; Muzički izvođač hornista.

Nastava za osnovno muzičko obrazovanje u područnoj ustanovi u Danilovgradu izvodi se po Odluci br. 01-2836/4 od 30.08.2010. godine u četiri učionice koje je obezbijedila SO Danilovgrad, ukupne površine 65 m². U prostorijama Područne ustanove Škola raspolaže sa 2 pijanina.

Na osnovu Stručnog nalaza o primijenjenim propisanim mjerama i normativima zaštite na radu JU Instituta za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu – Podgorica, od oktobra 2002. godine, u zaključku je konstatovano da je pregledom i ispitivanjem električnih instalacija utvrđeno zadovoljavajuće stanje. Nakon toga nije vršena kontrola elektro i gromobranske instalacije.

Škola posjeduje protivpožarne aparate, koji su raspoređeni na pojedinim mjestima, a nijesu atestirani od 2008. godine. Škola je dopisom br. 41 od 14.03.2005. godine informisala Ministarstvo prosvjete i nauke da je sklopljen ugovor sa Opštinskom vatrogasnom jedinicom Podgorica, da je izvršeno punjenje postojećih protivpožarnih aparata, ali da nedostaje 16 PP aparata, 7 hidrantnih cijevi i mlaznica 7. Međutim, po ovom pitanju nijesu preduzimane dalje mjere.

Škola ima nacrt plana procjene evakuacije koji je pripremljen, ali nije usvojen i ovjeren.

Škola ne posjeduje nalaz o bakteriološkoj ispravnosti vode.

Mjere za deratizaciju sprovedene su januara 2014. godine.

Sanitarne prostorije za učenike nijesu u potpunosti adekvatne. Higijenski uslovi nijesu zadovoljavajući, nema tople vode, dio kabina je blokiran i pretrpan sredstvima i materijalima pomoćnog osoblja. Dio instalacija nije u funkciji. Pristup vodi za piće, učenicima je dostupan samo u sanitarnim prostorijama.

Održavanje čistoće nije adekvatno. U velikom broju prostorija, nezaštićeno se odlažu materijal i sredstva za čišćenje, ispod stepeništa, u sanitarnim prostorijama, tuš kabinama i sl. Sanitarna prostorija na glavnom ulazu je i magacin za različita sredstva za čišćenje, alat i sl. i dostupni su učenicima. Ispod glavnog stepeništa se odlaže stari namještaj, oluci, i drugo, što otežava pristup bočnom pomoćnom izlazu u dvorišni prostor i kotlarnicu. U kotlarnici se nalaze i sredstva i stvari koja joj ne pripadaju. Stolarija se sanira, bez adekvatnog sistematskog održavanja i neblagovremeno. Prozori su na učionicama neodgovarajuće sanirani, pojedini i trajno blokirani. Ne postoji planski i procedurama uređen proces obavještanja o potrebi intervencije, utrošenom materijalu i vremenu opravke.

U Školi se ne mjeri temperatura. Na osnovu informacija, zimi je u središnjem dijelu dana hladno, zbog slabog dihtovanja prozora, uglavnom, a ljeti toplo, jer zavjese nijesu odgovarajuće ili nijesu u funkciji, a nema klima uređaja.

E.2. Pedagoška evidencija i dokumentacija se čuva u prostoriji sekretara Škole. Od 2010. godine upisnice nijesu ukoričene i nijesu ispisane u skladu sa obrascem. Posebno su izraženi propusti na upisnicama učenika/ca završnih razreda.

Odjeljenjske knjige se ne vode uredno. Ocjene se na klasifikacijama na neadekvatan način zaključuju. Veliki broj ocjena i informacija o vaspitnim mjerama je ispisan običnom olovkom. Ne postoje podaci o realizaciji slobodnih aktivnosti. Evidencija sastanaka odjeljenjskih vijeća i roditeljskih sastanaka nije uredna. Podaci o prisustvu roditelja sastancima i posjetama se ne vode, u tabelarnim pregledima sa klasifikacijama podaci nijesu verifikovani potpisima nastanika.

E.3. Škola nema pravilnike kojima se uređuju posebni aspekti rada.

Dio aktivnosti organa je regulisan poslovnica: Poslovnik o radu Školskog odbora; Poslovnik o radu Nastavničkog vijeća; Poslovnik o radu Savjeta roditelja.

Škola ima saglasnost na sistematizaciju od 18. decembra 2013. godine. Godišnji plan i program rada Škole nije usklađen po sadržaju sa normama iz Zakona o stručnom obrazovanju i Statutu, nedostaju interno obezbjeđivanje kvaliteta, rokovi polaganja ispita, slobodne aktivnosti, saradnja sa partnerima, profesionani razvoj nastavnika itd.

- E.4. Škola ne posjeduje licence i akreditacije od strane autorizovanih organizacija.
- E.5. Personalni dosijeji se čuvaju u prostoriji sekretara i bezbjedni su. Radne knjižice i ugovori o radu nijesu u potpunosti ažurirani.
- E.6. Školski objekat nema upotrebnu dozvolu. Škola ima nekoliko izlaza, međutim, većina je tokom radnog dana zatvoreno drvenim vratima i metalnim rešetkama, a ključevi se nalaze kod osoblja za održavanje čistoće i domara. Putevi za označavanje puta u slučaju opasnosti nijesu obilježeni. Ne postoji putevi za evakuaciju. Učenici i zaposleni nijesu upoznati sa mjerama u slučaju opasnosti.

Jedna prostorija u Školi je pretvorena u magacin starih instrumenata, neuredna, nesređena.

Prozori na prizemlju su zatvoreni rešetkama. Na ulaznim i bočnim vratima su, takođe, dodatno obezbijeđeni rešetkama koje su tokom rada Škole zaključani katancima.

Škola nema stručnu podršku o praćenju vršnjačkog nasilja i drugih oblika potreba za podrškom učenicima.

Hidrantna mreža u Školi je razvedena i obilježena, ali samo dva hidranta su kompletna.

Rasvjeta u slučaju nestanka struje je postavljena, međutim, dio svjetiljki nedostaje.

Preporuke:

- Plan evakuacije usvojiti na Školskom odboru i stvoriti uslove da budu zaposleni i učenici upoznati i informisani o načinu postupanja u vanrednim situacijama.
- Ažurirati personalnu dokumentaciju u radnim dosijeima.
- Upisnice prekontrolisati i dopuniti u skladu sa regulativom.
- Unaprijediti kontrolu vođenja pedagoške evidencije i dokumentacije koja garantuje njeno kvalitetno vođenje.
- Pribaviti dokumentaciju za vlasništvo nad objektima, uređenje ugovornih odnosa i dozvolu za rad.
- Sistem protivpožarne zaštite dovesti u funkcionalno stanje, postaviti planove evakuacije na zidovima o pravcima napuštanja u slučaju opasnosti.
- Unaprijediti aktivnosti na čišćenju uz primjenu adekvatnih sredstava.
- Blagovremeno organizovati pregled elektroinstalacija, protivpožarne opreme, mikrobiološkog sastava vode.
- Unaprijediti uslove, bezbjednost i izlaze za slučaj opasnosti.
- Planirati i realizovati informativne časove o postupanjima u slučaju opasnosti i vježbu evakuacije.
- Škola treba da sprovodi kontinuirane aktivnosti razgovora i anketiranja učenika, praćenja stanja i saradnje sa roditeljima, i na osnovu saznanja da planira i preduzima mjere da se učenici osjećaju bezbjedno u Školi.

F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA

- F.1. Učenici tokom prve smjene realizuju teorijsku nastavu, a u drugoj smjeni instrumente. Veoma često imaju probe hora i druge aktivnosti koje dodatno opterećuju rad. Raspored časova je samo okvirni plan realizacije, dok se ostale aktivnosti i vrijeme realizacije ne bilježi. Plan rada po kabinetima- učionicama je istaknut, ali nije u potpunosti usklađen sa realizacijom. Nedostaju osnovna sredstva za rad, pultevi, instrumenti nijesu u dobrom stanju, uglavnom, i povremeno se održavaju. Savremena nastavna sredstva se ne koriste, računari, lcd- projektori. Biblioteka, iako smještena u prostoru koji omogućava boravak i rad učenika, već godinama nije stavljena u funkciju, a zaposleni

koji je angažovan ne organizuje rad. Uprava Škole ima otvorenu komunikaciju sa učenicima i ohrabruje ih da se obraćaju po pitanjima koja se tiču života i rada u i van škole, ali bez vidljivih rezultata.

Procedure oko angažovanja i motivisanja učenika u horu, orkestru i na manifestacijama nijesu precizne i ne obuhvataju sve aspekte od prevoza, ishrane do podrške za dopunskom i dodatnom nastavom.

F.3. Godišnjim planom i programom rada nije planirano hospitovanje. Aktivni ne planiraju, ne realizuju interno hospitovanje, i o tome nema izvještaja u zapisnicima.

F.4. Škola postavlja na oglasnu tablu informacije o organizaciji seminara Ministarstva ili drugih institucija. Međutim, dalje aktivnosti na upućivanju i evidentiranju učešća nastavnika na seminarima se ne sprovode.

U cilju unapređivanja kvaliteta, organizovano je nekoliko seminara na temu aktivnog učenja. Plan profesionalnog razvoja nastavnika je urađen za period 2016-2017. godinu. Međutim, plan ne sadrži razvojne elemente i nije obuhvatio zahtjeve i potrebe nastavnika.

F.5. Škola povremeno daje podršku nastavnicima u smislu odsustva za stručno usavršavanje, kraće ili duže. Nema sistematskog praćenja ličnog usavršavanja nastavnika. Postoje određene neformalne i nesistematizovane informacije.

Preporuke:

- Osmisliti i realizovati procedure sagledavanja potreba učenika i definisanja mjera i aktivnosti za njihovu realizaciju.
- Obezbjediti uslove za kvalitetnu realizaciju nastavnog prostora: ugodnog boravka, bezbjednosti, savremenih nastavnih sredstava, opreme, instrumenata i prostora za vježbanje.
- Godišnjim planom i programom planirati hospitovanje, definisati plan, realizovati ga i izvještavati o stanju sa preporukama za unapređivanje koje će se razmatrati na stručnim organima.
- Podržati aktivnosti na hospitovanju unutar aktiva u cilju unapređivanja kvaliteta nastave i učenja, ujednačavanje kriterijuma ocjenjivanja i sl.
- Unaprijediti proces planiranja i realizacije obuke nastavnika.
- Evidenciju o stručnom usavršavanju nastavnika voditi i u skladu sa potrebama planirati nove obuke.
- Nastaviti sa osnaživanjem i motivisanjem nastavnika za ličnim usavršavanjem.

G. UPRAVLJANJE KVALITETOM

G.1. Škola ne razvija procedure za plansko i sistematsko unapređivanje procesa nastave i učenja. Aktivnosti se realizuju na uspostavljenim pravilima, međutim o odstupanjima se ne vode evidencije i nema analize i procjene uticaja na kvalitet s obzirom na takav način rada.

G.2. Nastava stručno-teorijskih predmeta se planira i u skladu je sa predmetnim katalozima obrazovnih programa.

G.3. Škola pokušava internim mjerama praćenja i evidentiranja da izgrađuje odnos poštovanja radnih aktivnosti. Postavljaju se jasni, precizni i oročeni zahtjevi koji se odnose na realizaciju nastave i obuke, ali u tom smislu nijesu uspostavljeni odgovarajući odnosi. Pomoćnica direktora planira, upućuje, evidentira, ali i pored uloženog napora, nije uspostavljen sistem unutrašnje kontrole u funkciji kontinuiranog unapređivanja.

G.4. U Školi je u oktobru 2015. godine formiran Odbor za samoevaluaciju. U periodu od oktobra do februara 2016. godine održao je 12 sastanaka. Odbor ima usvojen Poslovnik o radu. Usvojen je akcioni plan za kvalitet. Grupa je realizovala u proteklom periodu anketiranje učenika i nastavnika. Rezultati anketiranja ukazuju da učenici smatraju: da

nijesu dovoljno informisani o svojim pravima, i da se pravila kućnog reda ne poštuju; učenici nedovoljno učestvuju u donošenju odluka koje se njih tiču; komunikacija sa nastavnicima nije uvijek na željenom nivou; nedostaje stručna pomoć u ličnim problemima; ne realizuju se preventivni programi; nastavnici nemaju isti odnos prema svim učenicima; škola nije uključena u humanitarne akcije; nastavnici nedovoljno uče učenika pravilnom izražavanju; nastavnici treba da prilagode način rada umoru učenika; nedovoljno se uvažavaju interesovanja učenika kod realizacije slobodnih aktivnosti; nema dovoljno informacija o nastavku školovanja.

Nastavnici smatraju da učenici učestvuju u donošenju odluka, imaju informaciju kome da se obrate po određenim pitanjima, da se učenici tretiraju kao odrasle i odgovorne osobe, i da mijenjaju aktivnosti kad primjete umor kod učenika, da podstiču učenike da su aktivni te da uvažavaju želje učenika.

Nastavnici i učenici su saglasni oko pitanja učeničkog parlamenta i pružanja stručne pomoći.

Grupa je zaključila da ustanova u nedovoljnoj mjeri podstiče skladan razvoj učenika u skladu sa njihovim mogućnostima, kao i da ustanova ne pruža dovoljno učenicima u oblasti profesionalne orijentacije.

Preporuke:

- Formirati grupe za definisanje prioritenih procedura od uticaja na proces nastave i učenja, donijeti plan implementacije procedura, odnosno uvođenje procesa na bazi sistema kvaliteta.
- Unaprijediti koordinaciju između aktiva, praćenje realizacije programa i definisanje ključnih zadataka na stručnim organima koji su od uticaja za dostizanje standarda učenika predviđenih programima.
- Nabaviti potrebna nastavna sredstva i opremu koja će omogućiti da učenici dostignu ishode definisane programima.
- Realizovati planirane aktivnosti Odbora za kvalitet, realizovati obuku nastavnika evaluatora.
- Planirati aktivnosti i realizovati procjene u cilju ispunjenja zakonskih obaveza u izradi izvještaja o internoj procjeni kvaliteta.

I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE

I.1. Škola nema pravila o slobodnom pristupu informacijama. Škola izlazi u susret nastavnicima pri izdavanju dokumentacije, ali o tome ne vodi evidenciju. Za instrumente koje preuzimaju od Škole nastavnicima se izdaje revers.

I.2. Podaci koji se odnose na postignuće učenika nijesu sistematizovani.

I.3. Arhiva je smještena u policama kancelarije Sekretara Škole.

I.4. Direktor i saradnici komuniciraju sa nastavnicima i drugim zaposlenima, uglavnom, telefonom.

Nastavnici međusobom, i sa Upravom, uglavnom, komuniciraju sa uvažavanjem. Međutim, nije pristan odgovoran i profesionalan odnos prema obavezama koje im se daju u zadatak od strane Uprave. Nastavnicima su otvorene službene e-mail adrese. Jedan broj nastavnika nije otvoren za komuniciranje. Pojedinci prevazilaze u komunikaciji, službenu pristojnost, međutim, ne sprovode se za to propisane mjere i aktivnosti.

Pomoćno osoblje, posebno domar, nema izgrađen odnos poštovanja i uvažavanja nastavnika i nastave.

I.5. Škola nije donijela Odluku o usvajanju Etičkog kodeksa. Poslovna komunikacija je profesionalna, ali i opuštena, neposredna i uspješna.

I.6. Škola nema razvijene procedure.

Preporuke:

- Obezbijediti procedure za upravljanje dokumentacijom i evidencijom.
- Praćenje postignuća sistematizovati, redovno ažurirati i analizirati.
- Unaprijediti internu komunikaciju.
- Uspostaviti procese koji se realizuju na usvojenim procedurama.

J. PROVJERA KOMPETENCIJA

J.5. Škola u predviđenim rokovima realizuje stručne ispite, interne i eksterne. Organizacija i realizacija procesa je uspješna.

Preporuka:

- Unaprijediti procedure za realizaciju aktivnosti na organizaciji i realizaciji eksternih i internih stručnih ispita.

Eksterni evaluatori
Radoje Radunović, dipl.maš.inž.
mr Željko Raičević

OBRAZOVNI PROGRAM MUZIČKI IZVOĐAČ-HARMONIKAŠ

B. NASTAVA/UČENJE I OBUKA - IZVOĐENJE PROGRAMA

- B.1.** Obrazovni program Muzički izvođač – harmonikaš pohađa ukupno sedam učenika. U prvom razredu dva učenika, u drugom jedan, u trećem tri i u četvrtom jedan učenik. Izvršen je obilazak nastave sljedećih predmeta: Instrument - harmonika, Kamerna muzika, Čitanje s lista, Istorija muzike sa poznavanjem muzičke literature, Etnomuzikologija, Solfeđo, Harmonija, Muzički oblici i Polifonija. U cilju što jasnijeg utvrđivanja kvaliteta nastave obavljen je razgovor i ankete sa Upravom Škole, učenicima, nastavnicima, kao i sa socijalnim partnerima Škole. Kompletna nastava stručno – teorijskih, kao i opštih predmeta se obavlja u prijedpodnevnim časovima, dok se individualna, odnosno nastava Kamernе muzike, kao i instrumenta - harmonika obavlja u poslijepodnevnim časovima. Časovi Fizičke kulture se obavljaju u baletskoj sali škole, međutim, ne postoje svlačionice kao ni prostor za odlaganje garderobe učenika. Sedmični broj časova u prvom razredu iznosi 33, u drugom 35, u trećem 37 i u četvrtom 35.
- B.2.** Program se odvija kroz nastavu teorijskog profila sa posebnim akcentom na časove instrumenta - harmonike i časova koji prate instrument, kao što su Kamerna muzika i Čitanje s lista. Razredi su podijeljeni u grupe koje sačinjavaju učenici obrazovnog programa muzički izvođač i odvojeno od njih učenici programa instrumentalisti. Imajući u vidu činjenicu da odjeljenja samim tim sačinjava mali broj učenika, individualni pristup nastave se uglavnom sprovodi i na časovima grupne nastave. Učenici su to istakli kao nešto što im je od velike pomoći u savladavanju gradiva.
- B.3.** Opremljenost učionica je na zadovoljavajućem nivou. U svakom kabinetu grupne nastave nalazi se klavir, kao i uređaji za slušanje muzike. U učionicama za nastavu instrumenta-harmonike nedostaju pultovi (stalci za notnu literaturu). Bilo bi dobro da škola opremi kabinete većim brojem profesionalnih pultova za notnu literaturu.
- B.4.** Učenici su se putem anketnih listića i u ličnom kontaktu uglavnom pozitivno izjasnili o pružanju individualne podrške u radu. Vannastavne aktivnosti se sprovode tokom čitave godine i o tome se vodi evidencija. Nastavnici se trude da kroz organizovanje majstorskih kurseva kolega iz okruženja pruže dodatnu podršku umjetničkom sazrijevanju učenika. Dodatna nastava je posebno učestala prilikom pripreme takmičarskih i koncertnih programa.
- B.5.** Učenici su se veoma pozitivno izjasnili o angažovanju nastavnika prilikom izvođenja nastave. Međutim, nivo znanja koji se postiže kod učenika ovog obrazovnog programa je kod pojedinih učenika na veoma niskom nivou.
- B.6.** U toku izvođenja nastave uočeno je da se nastavnici koriste različitim nastavnim sredstvima i tehnikama (interaktivan odnos učenik-nastavnik, frontalni pristup, kao i grupni i individualni rad). Nastavnici su jako angažovani u pripremanju u časovima, pripremaju potreban materijal kao što su radni listići, štampani materijali itd.

Preporuka:

- Iako su kabineti uglavnom dobro opremljeni, potrebna je nabavka većeg displeja na kojem bi učenici mogli posmatrati koncertna izvođenja renomiranih umjetnika, kao i snimke baletskih predstava i opera.

C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA

- C.1.** Nastavnici uredno i blagovremeno prate postignuća učenika u svojim internim sveskama, odjeljenjskim sveskama i posebnim dnevnicima za individualnu nastavu koji se koriste za nastavu instrumenta. Obrazovni program – harmonikaš, školske 2015/16. upisala su dva učenika. Na kraju prvog polugodišta, jedan učenik ima dvije slabe

ocjene, a drugi ima vrlo dobar uspjeh sa prosječnom ocjenom 4,19. Drugi razred pohađa jedan učenik koji je na kraju polugodišta imao nedovoljan uspjeh i jednu slabu ocjenu. U trećem razredu, pomenuti program pohađaju tri učenika, od kojih su dva na poligodištu imala nedovoljan uspjeh sa dvije slabe ocjene, a jedan učenik je polugodište završio sa vrlo dobrim uspjehom i prosječnom ocjenom 4,20. U četvrtom razredu program harmonikaš pohađa jedan učenik koji je ostvario uspjeh sa prosječnom ocjenom 3,50 na kraju prvog polugodišta tekuće školske godine.

- C.2. Učenici učestvuju na festivalima u zemlji i zemljama okruženja i osvajaju mnogobrojne nagrade. Učenik trećeg razreda Miljan Lakićević dobitnik je druge nagrade na festivalu „Dani harmonike“ u Bijeljini 2014. godine, druge nagrade na festivalu „Harmonika festu“ u Tivtu 2014. godine i prve nagrade na festivalu „Harmonika fest“ 2015. godine. Dobitnik je „Zlatne lire“ na Festivalu mladih Crne Gore 2015. godine. Učenik Đekić Vasilije dobitnik je prve nagrade na Festivalu mladih Crne Gore održanom u Kotoru 2014. godine. U kategoriji Kamerna muzika - kvartet harmonika učenici Miljan Lakićević, Nikola Ševaljević, Ilija Komarica i Vasilije Đekić, dobitnici su prve nagrade na Festivalu mladih Crne Gore u Herceg Novom 2015. godine. Iste godine, u Tivtu, na takmičenju „Harmonika fest“ osvojili su drugu nagradu. Evidencija pomenutih događaja se uredno vodi u knjigama Aktiva, kao i na sajtu škole koji se uredno ažurira.
- C.3. Vannastavne aktivnosti se planiraju i realizuju u korelaciji sa učenicima i njihovim roditeljima. Učenici daju puni doprinos kulturnom životu grada učestvujući na raznim koncertima, književnim večerima, likovnim izložbama i slično.
- C.4. Knjige stručnih aktiva u kojima se uredno vodi evidencija o svim postignućima učenika bila je dostupna na uvid. U knjige Aktiva se upisuju rezultati održanih kolokvijuma, godišnjih ispita, kao i sve koncertne aktivnosti učenika.
- C.5. Na ovom programu nema učenika koji su napustili školu.
- C.6. Procenat učenika koji završavaju ovaj program u okviru redovnog trajanja je 100%.
- C.7. Nema učenika sa posebnim potrebama na ovom programu.
- C.8. Svi učenici su primjernog vladanja.
- C.9. Na ovom programu nema vanredno upisanih učenika.
- C.10. Škola organizuje mnogobrojne koncerte na kojima učenici pokazuju stečena znanja. O ovim događajima se vodi detaljna evidencija koja je dostavljena na uvid. U Godišnjem planu Škole detaljno se planiraju događaji ove vrste.

D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU

- D.1. Kroz sprovedenu anketu i razgovor sa učenicima i roditeljima stiče se veoma pozitivan utisak o saradnji sa Upravom Škole i profesorima. Roditelji su posebno istakli odličnu saradnju sa profesorima harmonike i izrazili zadovoljstvo zbog njihovog posebnog angažovanja u toku priprema za takmičenja i koncertne aktivnosti.
- D.2. Škola u kontinuitetu sarađuje sa lokalnom zajednicom i ima dugogodišnju uspješnu saradnju sa socijalnim partnerima. Ta saradnja se realizuje kroz učestvovanje učenika u umjetničkim programima različitih kulturnih institucija: Dječiji savez, Crnogorsko narodno pozorište, KIC „Budo Tomović“, Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“. Učenici, takođe, učestvuju u projektima koje organizuju: Univerzitet Crne Gore, Opština Podgorice, Vlada Republike Crne Gore, Francuski institut, Američka ambasada, Italijanska ambasada itd.
Kulturno Informativni Centar “Budo Tomović” već dugi niz godina izlazi u susret školi time što im ustupa salu za brojne koncertne aktivnosti.
Radio televizija Crne Gore i Atlas televizija, takođe, učestvuju u promociji najuspješnijih učenika škole pružajući im priliku da se medijskim putem predstave javnosti. Škola

redovno saraduje sa vrtićima i osnovnim školama za čije škole pravi specijalne programe i javne koncerte u cilju promovisanja vrijednosti muzičke umjetnosti najmlađoj populaciji.

D.3. Škola ima izuzetno dobru saradnju sa Opštinom Podgorica i mnogim institucijama kulture i medija.

F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA

F.1. Učenici su uglavnom zadovoljni komunikacijom i načinom saradnje sa Upravom škole i nastavnicima. Provjere znanja iz stručno-teorijskih predmeta se realizuju u pismenoj i usmenoj formi, a iz predmeta Istorija muzike sprovode se audio-testovi. Provjere znanja iz glavnog predmeta-harmonika sprovode se u više navrata godišnje u formi kolokvijuma koji se sprovode pod nadzorom stručnih komisija sastavljenim od više nastavnika instrumenata. Na kraju godine, učenici polažu godišnji ispit iz više stručnih predmeta. Kroz forme javnih nastupa, odnosno koncerata, takođe, se vrši provjera usvojenih znanja.

F.2. Nastavnici koriste materijal predviđen programom. Dodatno se angažuju u pripremanju dodatnih materijala, kao što su radni listići i kopije dopunskih materijala za rad. Dostupan im je aparat za kopiranje u sekretarijatu škole.

F.3. Časovi se hospituju povremeno i o tome se vodi dokumentacija.

F.4. Nastavnici posjećuju organizovane obuke u formi stručnih seminara i radionica. O pomenutim aktivnostima vodi se uredna dokumentacija. Škola se redovno informiše o aktivnostima takve vrste u zemlji i inostranstvu i pomoćnica direktora prosljeđuje informacije zaposlenima putem mejla, kao i putem ličnog kontakta.

F.5. Nastavnici uglavnom na ličnu inicijativu prate stručne seminare i druge vidove profesionalnog usavršavanja.

G. UPRAVLJANJE KVALITETOM

G.1. Nastavnici nastoje da kvalitet nastave iz stručno-teorijskih predmeta, kao i nastave instrumenta bude u skladu sa zahtjevima obrazovnog programa i uglavnom sprovode nastavni plan za taj program.

Nastava je dobro planirana i realizuje se u skladu sa rasporedom koji je urađen optimalno u odnosu na potrebe učenika. Grupna i individualna nastava su vrlo dobro usklađene.

H. MATERIJALNI RESURSI

H.1. Nastava u Školi se organizuje u 46 učionica/kabineta. Škola posjeduje računarsku učionicu sa multimedijalnim sredstvima. Osim toga, računari se nalaze u zbornici i kancelarijama Uprave Škole, računovođe i sekretara. Prostorno-tehnički resursi su uglavnom u skladu sa zahtjevima programa.

Škola posjeduje jednu veću prostoriju koja se koristi kao koncertna sala.

Kotlarnica je opremljena savremenim uređajima i ispunjava predviđene bezbjedonosne uslove. Fasadu škole na nekim mjestima treba zaštititi novim olucima radi zaštite od vlage. Spoljašnja stolarija (vrata i prozori) su u lošem stanju. Iz tog razloga javljaju se problemi u zagrijavanju prostorija u zimskom periodu i prokišnjavanju pri obilnijim padavinama. Spoljašnji prostor treba urediti adekvatno i osmisliti potrebnim sadržajima. Školska zgrada posjeduje uređaj za alarmiranje požara, koji nije u funkciji. Vodovodne i kanizacione instalacije su u zadovoljavajućem stanju. Parket je u prilično lošem stanju. Učenicima i nastavnicima je na raspolaganju biblioteka sa 3500 knjiga, nototeka i fonoteka, koja je smještena u odgovarajućoj prostoriji sa potrebnom bibliotečkom opremom, uslovima za čitaonicu i slušanje muzike.

Preporuke:

- U biblioteci/nototeci/fonoteci je smješten jedan računar koji treba povezati s internetom.
- Skromni fond školske nototeke i fonoteke treba obogatiti potrebnim partiturama, odnosno CD izdanjima i CD plejerima za slušanje muzike.

I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE

- I.1.** Podaci o postignućima učenika evidentiraju se u zapisnicima Nastavničkog vijeća, Odjeljenjskoj knjizi i posebnim dnevnicima za individualnu nastavu.

J. PROVJERA KOMPETENCIJA

- J.1.** Učenici na vrijeme dobijaju sve informacije od relevantnog značaja za njih u procesima provjera znanja.
- J.2.** Stečena znanja učenika se ocjenjuju u skladu sa programom.
- J.3.** Provjere znanja se vrše na više načina, u formi pismenih zadataka, analizama muzičkih oblika, audio testovima, muzičkim diktatima, usmenim provjerama, kolokvijumima, ispitima, javnim časovima i koncertima.
- J.4.** Učenici pojedine predmete, kao što su glavni instrument-harmonika, kao i kamerna muzika polažu pred stručnim komisijama.
- J.5.** Znanja usvojena iz stručno-teorijskih predmeta provjeravaju se na način koji je uobičajen, tj. pismenim i usmenim putem.

**Eksterna evaluatorka
mr Vida Belević**

OBRAZOVNI PROGRAM MUZIČKI IZVOĐAČ- KLAVIRISTA

B. NASTAVA/UČENJE I OBUKA - IZVOĐENJE PROGRAMA

B.1. Obrazovni program Muzički izvođač-klavirista realizuje se u sva četiri odjeljenja Umjetničke škole „Vasa Pavić“ u Podgorici. U odjeljenju prvog razreda pomenuti odsijek pohađa sedam učenika, u drugom dva, u trećem jedan i u četvrtom razredu pet učenika. Zbog lakšeg organizovanja nastave razredi su podijeljeni u odjeljenja, odnosno grupe, tako da se obično u odvojenim grupama nalaze učenici instrumentalnog odsijeka u odnosu na grupu koju sačinjavaju uglavnom učenici smjera Muzički saradnik. Izuzetak je treći razred koji zbog malog broja učenika nije podijeljen u grupe. Izvršen je obilazak nastave sljedećih predmeta: Instrument-klavir, Kamerna muzika, Čitanje s lista, Solfeđo, Polifonija, Muzički oblici, Harmonija i Istorija muzike sa poznavanjem muzičke literature. Učenicima je, takođe, na raspolaganju 11 izbornih predmeta: Italijanski jezik, Kompjuterski audio i grafički programi, Osnovi komponovanja s aranžiranjem, Teorija džeza, Džez gitara, Džez klavir, Džez saksofon, Džez truba, Džez pjevanje i Poznavanje harmonskih stilova. U cilju što jasnijeg utvrđivanja kvaliteta nastave, obavljen je razgovor i ankete sa Upravom Škole, učenicima, nastavnicima, kao i sa socijalnim partnerima škole.

Kompletna nastava stručno – teorijskih kao i opštih predmeta se obavlja u prijednevnom časovima dok se individualna, odnosno nastava Kamerne muzike, kao i instrumenta-klavira obavlja u poslijepodnevnom časovima. Časovi Fizičke kulture se obavljaju u baletskoj sali škole, međutim, ne postoje svlačionice kao ni prostor za odlaganje garderobe učenika. Sedmični broj časova u prvom razredu iznosi 33, u drugom 35, u trećem 37 i u četvrtom razredu 35.

B.2. Program se odvija kroz nastavu stručno-teorijskih i opštih predmeta sa posebnim akcentom na nastavu instrumenta (klavira) i predmeta koji prate nastavu instrumenta kao što su Čitanje s lista i Kamerna muzika, kao i neki od izbornih predmeta. U grupama je mali broj učenika tako da je individualni pristup izvođenja nastave posebno naglašen i izvodi se veoma uspješno. U realizaciji časova instrumenta nastavnici pokazuju veliki entuzijazam i nerijetko održavaju i dodatne časove u toku priprema za koncerte i takmičenja.

B.3. Učionice su uglavnom opremljene svim potrebnim materijalom. Kabineti za grupnu nastavu posjeduju klavire i uređaje za slušanje muzike, međutim, nedostaju veći ekrani na kojima bi se mogli prikazivati snimci opera, baletskih predstava, koncerata i slično. U svim učionicama u kojima se odvija nastava instrumenta nalaze se po dva klavira, međutim, kvalitet instrumenata marke „Nevski bluz“ je dosta loš. Škola često angažuje klavir štimere, međutim, zbog lošeg kvaliteta, instrumenti teško održe štim na duže vrijeme. Nastavnici i učenici, takođe, imaju na raspolaganju i koncertnu salu u kojoj se nalaze klaviri pomenute marke.

B.4. Kroz razgovor, kao i putem više formi anketnih listića, učenici su se uglavnom pozitivno izjasnili o pružanju individualne podrške u radu. Ono što se moglo zapaziti na osnovu anketnih listića, je da su se svi učenici negativno izjasnili o informatičkoj opremi, odnosno rekli su da im nije dostupna, kao i da se u Školi ne organizuju programi humanitarnog karaktera. Takođe, su označili polje “nikada” vezano za rubriku sprovođenje programa „Prevenција narkomanije“.

U individualnoj nastavi često se sprovodi dodatna nastava, posebno u toku priprema koncerata i međunarodnih i republičkih takmičenja. Učenici često posjećuju koncerte istaknutih umjetnika u zemlji kao i okruženju.

- B.5.** U toku razgovora, učenici su se veoma pozitivno izjasnili o angažovanju nastavnika prilikom izvođenja nastave. Nivo znanja koji se postiže veoma je visok i olakšava im rad na instrumentu.
- B.6.** U toku izvođenja nastave stručnih predmeta, nastavnici podstiču učenike na stalni razvoj i , takođe, utiču na sticanje stručnih vještina. Grupe su sastavljene od manjeg broja učenika tako da je nastavnicima maksimalno olakšan individualni pristup svakom učeniku, a sve u cilju korigovanja i unapređivanja njihovog rada u skladu sa personalnim mogućnostima. Nastavnici su angažovani u pripremama časova, obezbjeđuju sav potreban materijal kao što su radni listići štampani materijali itd.

Preporuka:

- Obezbijediti opremanje bar jedne učionice za grupnu nastavu velikim ekranom, kako bi se u nemogućnosti uživog posmatranja operских i baletskih predstava to omogućilo putem interneta.

C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA

- C.1.** Postignuća učenika se kontinuirano prate i analiziraju. Detaljna evidencija se čuva u knjigama aktiva, kao i u posebnim dnevnicima individualne nastave instrumenta – klavira. U školskoj 2015/16. obrazovni program klavirista upisalo je sedam učenika. Uvidom u pojedinačni uspjeh svakog od njih zaključak je da su učenici veoma uspješni u ostvarivanju zadataka koji im se postavljaju za cilj. U poređenju sa učenicima drugih obrazovnih programa u Školi, stiče se utisak da su učenici programa izvođač-klavirista na vodećem mjestu po uspješnosti.
- C.2.** Impresivan je broj osvojenih nagrada na republičkim i međunarodnim takmičenjima. Učenici četvrtog razreda imaju razumljivo najveći broj nagrada do sada. Andrija Jovović, učenik četvrtog razreda, pored dvije specijalne nagrade osvojene na Muzičkim festivalima mladih Crne Gore 2013. i 2015. godine, takođe, je laureat tri prve nagrade na Međunarodnim takmičenjima "Slobomir" u Bijeljini 2015. godine, "Banjalučki bijenale" u Banjaluci 2014. godine, kao i "Pjeter Gaci" u Skadru 2014. godine. Dobitnik je treće nagrade na Međunarodnom festivalu "Petar Konjević" u Beogradu 2014. godine. Miljana Nikolić, učenica četvrtog razreda, dobitnica je dvije "Zlatne lire" na Muzičkom festivalu mladih 2013. i 2015. godine. Takođe, je dobitnica druge nagrade na Međunarodnom takmičenju "Daleki akordi" u Splitu 2014. godine, i druge nagrade na Međunarodnom takmičenju "Pjeter Gaci" u Skadru 2015. godine. Anja Pavićević, učenica četvrtog razreda, dobitnica je Srebrne lire na Muzičkom festivalu mladih 2013. i 2015. godine. Dobitnica je treće i prve nagrade na međunarodnim takmičenjima "Daleki akordi" u Splitu i Šapcu 2014. godine. Ljubica Gavrilović, učenica četvrtog razreda, je dobitnica "Srebrne lire" 2013. godine i "Bronzane lire" 2015. godine. Simo Šišević, učenik trećeg razreda, pored "Srebrne lire" osvojene 2015. godine u Herceg Novom, laureat je Specijalne nagrade na "Windsor International Piano Competition" u Londonu 2015. godine. Sara Jovović, učenica drugog razreda, dobitnica je "Bronzane lire" 2015. godine, i treće nagrade na Međunarodnom takmičenju "Slobomir" u Bijeljini 2015. godine. Matija Marković, učenik drugog razreda, dobitnik je "Bronzane lire" 2015. godine. U kategoriji kamerne muzike Ana Pavićević i Ljubica Gavrilović, učenice četvrtog razreda dobile su drugu nagradu na Međunarodnom takmičenju "Davorin Jenko" održanom u Beogradu 2015. godine.
- C.3.** Vannastavne aktivnosti se planiraju i organizuju u korelaciji sa roditeljima i učenicima u skladu sa interesovanjima učenika. Nastavnici posjećuju zajedno sa učenicima koncerte

poznatih umjetnika i u razgovorima na časovima analiziraju odslušane koncerte i razmjenjuju utiske.

- C.4. Na uvid je bila dostupna knjiga Stručnog aktiva u kojoj se vrlo uredno evidentiraju svi podaci o aktivnostima učenika kao što su: kolokvijumi, godišnji ispiti i koncertne djelatnosti.
- C.5. Nema učenika koji su napustili školu na ovom programu.
- C.6. U školskoj 2015/16. godini prvi razred odsijek izvođač - klavirista upisalo je sedam učenika. Prosječna ocjena na kraju prvog polugodišta iznosi 4.63. U drugom razredu odsijek izvođač - klavirista pohađa dva učenika, prosjek ocjena iznosi 4.40. Treći razred pohađa jedan učenik i njegov ukupni prosjek na kraju prvog polugodišta iznosi 4.71. Četvrti razred broji pet učenika pomenutog odsijeka sa ukupnim prosjekom od, takođe, veoma visokih 4.86.
- C.7. Nema učenika sa posebnim potrebama na ovom programu.
- C.8. Svi učenici su primjerenog vladanja.
- C.9. Na ovom programu nema vanredno upisanih učenika.
- C.10. Škola organizuje više koncerata u toku godine na kojima učenici pokazuju stečena znanja. Učenici, takođe, posjećuju majstorske kurseve u zemlji i okruženju. Majstorski kursevi se, takođe, organizuju u Školi i vođeni su od strane istaknutih umjetnika i pedagoga. O svim aktivnostima se vodi detaljna evidencija u Godišnjem planu Škole.

D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU

- D.1. Kroz sprovedenu anketu i razgovor sa učenicima i roditeljima, stiče se veoma pozitivan utisak o saradnji sa Upravom Škole i profesorima. Roditelji su posebno istakli odličnu saradnju sa profesorima klavira i izrazili zadovoljstvo njihovim dodatnim angažovanjem u toku priprema za takmičenja i koncertne aktivnosti. Naglasili su angažovanost Uprave Škole u dobijanju sredstava prilikom odlaska na takmičenja u inostranstvu.
- D.2. Škola u kontinuitetu saraduje sa lokalnom zajednicom i ima dugogodišnju uspješnu saradnju sa socijalnim partnerima. Ta saradnja se realizuje kroz učestvovanje učenika u umjetničkim programima različitih kulturnih institucija: Dječiji savez, Crnogorsko narodno pozorište, KIC „Budo Tomović“, Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“. Učenici, takođe, učestvuju u projektima koje organizuju: Univerzitet Crne Gore, Opština Podgorice, Vlada Republike Crne Gore, Francuski institut, Američka ambasada, Italijanska ambasada itd. Kulturno Informativni Centar „Budo Tomović“ već dugi niz godina izlazi u susret školi time što im ustupa salu za brojne koncertne aktivnosti. Radio televizija Crne Gore i Atlas televizija, takođe, učestvuju u promociji najuspješnijih učenika škole pružajući im priliku da se medijskim putem predstave javnosti. Škola redovno saraduje sa vrtićima i osnovnim školama za čije đake pravi specijalne programe i javne koncerte u cilju promovisanja vrijednosti muzičke umjetnosti najmlađoj populaciji.
- D.3. Škola ima izuzetno dobru saradnju sa Opštinom Podgorica i mnogim institucijama kulture i medija.

F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA

- F.1. Učenici su uglavnom zadovoljni komunikacijom i načinom saradnje sa Upravom Škole i nastavnicima. Provjere znanja iz stručno-teorijskih predmeta se realizuju u pismenoj i usmenoj formi, a iz predmeta Istorija muzike sprovode se audio-testovi. Provjere znanja iz glavnog predmeta - klavira sprovode se u više navrata godišnje u formi kolokvijuma koji se sprovode pod nadzorom stručnih komisija sastavljenih od više nastavnika

instrumenta. Na kraju godine, učenici polažu godišnji ispit iz više stručnih predmeta. Kroz forme javnih nastupa, odnosno koncerata, takođe, se vrši provjera usvojenih znanja.

- F.2. Nastavnici koriste materijal predviđen programom. Dodatno se angažuju u pripremanju dodatnih materijala kao što su radni listići i kopije dopunskih materijala za rad. Dostupan im je aparat za kopiranje u Sekretarijatu škole.
- F.3. Časovi se hospituju povremeno i o tome se vodi dokumentacija.
- F.4. Nastavnici posjećuju organizovane obuke u formi stručnih seminara i radionica. O pomenutim aktivnostima vodi se uredna dokumentacija. Škola se redovno informiše o aktivnostima takve vrste u zemlji i inostranstvu i pomoćnica direktora prosljeđuje informacije zaposlenima putem mejla, kao i u ličnom kontaktu.
- F.5. Nastavnici i na svoju inicijativu prate stručne seminare i druge vidove profesionalnog usavršavanja.

G. UPRAVLJANJE KVALITETOM

- G.1. Nastavnici nastoje da kvalitet nastave iz stručno-teorijskih predmeta, kao i nastave instrumenta bude u skladu sa zahtjevima obrazovnog programa i uglavnom sprovede nastavni plan za taj program. Nastava je dobro planirana i realizuje se u skladu sa rasporedom koji je urađen optimalno u odnosu na potrebe učenika. Grupna i individualna nastava su vrlo dobro usklađene.

H. MATERIJALNI RESURSI

- H.1. Nastava u Školi se organizuje u 46 učionica/kabineta. Škola posjeduje računarsku učionicu sa multimedijalnim sredstvima. Osim toga, računari se nalaze u zbornici i kancelarijama Uprave Škole, računovođe i sekretara. Škola posjeduje jednu veću prostoriju koja se koristi kao koncertna sala. Kottlarnica je opremljena savremenim uređajima i ispunjava predviđene bezbjedonosne uslove. Fasadu škole na nekim mjestima treba zaštititi novim olucima radi zaštite od vlage. Spoljašnja stolarija (vrata i prozori) su u lošem stanju. Iz tog razloga javljaju se problemi u zagrijavanju prostorija u zimskom periodu i prokišnjanju pri obilnijim padavinama. Spoljašnji prostor treba urediti adekvatno i osmisliti potrebnim sadržajima. Školska zgrada posjeduje uređaj za alarmiranje požara, koji nije u funkciji. Vodovodne i kanalizacione instalacije su u zadovoljavajućem stanju. Parket je u prilično lošem stanju. Učenicima i nastavnicima je na raspolaganju biblioteka sa 3500 knjiga, nototeka i fonoteka, koja je smještena u odgovarajućoj prostoriji sa potrebnom bibliotekarskom opremom, uslovima za đaćku čitaonicu i slušanje muzike.

Preporuke:

- U biblioteci/ nototeci/ fonoteci je smješten jedan računar koji treba povezati s internetom.
- Skromni fond školske nototeke i fonoteke treba obogatiti potrebnim partiturama, odnosno CD izdanjima i uređajima za slušanje muzike.
- U Koncertnoj sali trebalo bi obezbijediti klavir boljeg kvaliteta.

I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE

- I.1. Podaci o postignućima učenika evidentiraju se u zapisnicima Nastavničkog vijeća, Odjeljenjskoj knjizi i posebnim dnevnicima za individualnu nastavu.

J. PROVJERA KOMPETENCIJA

- J.1. Učenici na vrijeme dobijaju sve informacije od relevantnog značaja za njih u procesima provjera znanja.
- J.2. Stečena znanja učenika se ocjenjuju u skladu sa nastavnim programom.

- J.3. Provjere znanja se vrše na više načina: u formi pismenih zadataka, analizama muzičkih oblika, audio testovima, muzičkim diktatima, usmenim provjerama, kolokvijumima, ispitima, javnim časovima i koncertima.
- J.4. Učenici pojedine predmete kao što su glavni instrument - klavir, kao i kamerna muzika polažu pred stručnim komisijama.
- J.5. Znanja usvojena iz stručno - teorijskih predmeta provjeravaju se na način koji je uobičajen, tj. pismenim i usmenim putem.

**Eksterna evaluatorka
mr Vida Belević**

OBRAZOVNI PROGRAM MUZIČKI SARADNIK

A. NASTAVA/UČENJE I OBUKA-IZVOĐENJE PROGRAM

B.1. Septembra 1946. godine Narodna Republika Crne Gore osnovala je srednju muzičku školu "Njegoš" sa sjedištem u Kotoru. **Marta 1947. godine** Sreski narodni odbor Titograd posebnom odlukom osnovao je Nižu muzičku školu "Vasa Pavić" sa sjedištem u Titogradu. Škola objezbjeđuje muzičko obrazovanje na prvom stupnju za učenike sa područja Opštine Titograd. **Marta 1958. godine** Izvršno Vijeće Narodne Republike Crne Gore donosi odluku da Srednja muzička škola sa sjedištem u Kotoru nastavi sa radom u Titogradu za školsku 1959/60. godinu. **Od 1978. godine** Integrisanoj organizaciji udruženog rada Muzičke škole "Njegoš" u Titogradu i Škole za osnovno muzičko obrazovanje "Vasa Pavić" u Titogradu, kao jedinstvenoj organizaciji udruženog rada određuje se naziv: Školski centar za muziku i balet "Vasa Pavić" u Titogradu. **Od 1993. godine** organizovana je kao Javna ustanova Umjetnička škola za osnovno, srednje muzičko i baletsko obrazovanje "Vasa Pavić" u Podgorici. **Od 2005. godine** škola nosi naziv Javna ustanova Umjetnička škola za muziku i balet "Vasa Pavić" u Podgorici. Program Muzički saradnik realizuje se od osnivanja Škole, mijenjajući naziv i u izvjesnoj mjeri i sadržaj.

Na programu Muzički saradnik u prvi razred upisano je 7 učenika, drugi 5, treći 5 i četvrti 7 učenika. U cilju utvrđivanja kvaliteta obrazovnog programa, izvršena je opservacija na stručno-teorijskim predmetima: Teorija muzike sa osnovama harmonije, Solfeđo, Polifonija, Harmonija, Muzički oblici, Istorija muzike, HORSKO pjevanje, Teorija džeza, Dirigovanje, Muzička animacija, Osnovi komponovanja sa aranžiranjem. Opservirani su svi nastavnici stručnih predmeta koji predaju na ovom programu. Svi nastavnici imaju adekvatnu stručnu spremu. Evaluacija je vršena na osnovu: uvida u dokumentaciju, praćenja nastave, testiranja, anketiranja, kao i razgovora sa učenicima, roditeljima, socijalnim partnerima i predstavnicima lokalne zajednice. Praćena je nastava kod nastavnika stručnih predmeta u svim odjeljenjima/razredima. Nastava je prilagođena učenicima u mjeri koja je moguća s obzirom na specifičnost programa. Nastava je uspješno organizovana i usklađena sa Planom nastave. Evidencija održane nastave uglavnom je urađena na predviđeni način. Neki nastavnici nijesu donijeli dnevnik na čas i nijesu upisali čas. Neki nastavnici su upisali časove za izvjesni period unaprijed. Neki nastavnici su kasnili na čas 5 – 7 minuta.

***Preporuka:** Upisivanje časova uraditi na samom početku časa, ne upisivati časove unaprijed.

B.2. Nastavnici imaju godišnje planove rada koji su usklađeni sa obrazovnim programom i planirane su teme sa fondom časova za realizaciju ciljeva. U toku realizacije, većina nastavnika pokazuju entuzijazam u radu i stvaraju podsticajnu atmosferu. Uglavnom se kultura dijaloga. Većina nastavnika jasno ističe ciljeve učenja i efikasno upravlja procesom učenja na času, efikasno povezuje djelove časa, efikasno koristi vrijeme na času i provjerava da li su postignuti ciljevi časa. Dio nastavnika nije imao pripremljenu pisanu pripremu.

***Preporuka:** Dio nastavnika bi morao da bolje povezuje znanja iz različitih disciplina. Nastavnici treba da imaju pisane pripreme za svaki čas.

B.3. Škola raspolaže potrebnim nastavnim sredstvima. Objekat Škole nije u potpunosti prilagođen potrebama ovog tipa nastave. Neki instrumenti i djelovi opreme nijesu u optimalnom stanju. Table u nekim prostorijama nijesu odgovarajuće. Temperatura u objektu nije ujednačena. Škola ima koncertnu salu koja se koristi i u svrhu pokazivanja rezultata rada učenika, ali služi i za koncerte profesora škole i gostujuće umjetnike. Škola posjeduje odlično opremljenu učionicu za potrebe procesa informatičke edukacije.

***Preporuka:** Preporučuje se razmatranje mogućnosti bolje zvučne izolacije prostorija. Potrebno je uvesti klimatizaciju u sve prostorije. Potrebno je bolje održavanje nastavnih sredstava i opreme.

- B.4.** U Školi se organizuje dodatna i dopunska nastava, posebno u periodu intenzivnijih priprema za takmičenja ili nekog projekta škole. Redovno se analiziraju efekti dodatne nastave sa osvrtom na kvalitet uspjehnosti.
- B.5.** Podrška učenicima je uglavnom dobro planirana, organizovana i permanentna. Učenici su u anketi i razgovoru iskazali da su uglavnom zadovoljni realizacijom i podrškom koju dobijaju pri postizanju ishoda i ciljeva obrazovanja. Ankete učenika su pokazale da jedan broj učenika nije u potpunosti zadovoljan podrškom koju imaju od strane nastavnika.
- B.6.** U realizaciji nastave stručnih predmeta, nastavnici podučavaju učenike sticanju stručnih vještina i podstiču ih na stalni razvoj. Prednost malobrojnih grupa u nastavi, nastavnici koriste za individualni pristup svakom učeniku. Nastavnici uočavaju prednosti i nedostake svakog đaka pojedinačno i na dobar način unapređuju i koriguju svakog učenika u skladu sa njegovim personalnim kvalitetima. Nastavnici su više orijentisani na podsticanje boljih učenika.

Preporuke:

- Obezbijediti opremanje jedne učionice velikim ekranom i stalnom Wi-Fi konekcijom kako bi se, u nedostatku mogućnosti uživog posmatranja operskih i baletskih predstava, to moglo realizovati putem interneta, kao i za druge potrebe ove vrste.
- Obratiti veću pažnju na učenike koji teže usvajanju određena znanja i vještine.

C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA

- C.1.** Postignuća učenika kontinuirano se prate. Permanentno se analizira uspjeh učenika nakon svakog klasifikacionog perioda i konstatuju postignuti rezultati.
- C.2.** Učenici se podstiču da učestvuju na takmičenjima, brojnim manifestacijama i raznim vannastavnim aktivnostima. Kako se učenici ovog programa ne obučavaju za instrumentalno izvođenje kao specijalnost, njihovo učešće na projektima i takmičenjima je manjeg obima, ali Škola vodi računa da i oni učestvuju u koncertnom i takmičarskom životu uglavnom kroz veoma uspješne nastupe školskog hora.
- C.3.** U Školi se planira i realizuje veliki broj vannastavnih aktivnosti. Škola organizuje i učestvuje u različitim projektima od kojih neki imaju i međunarodnu dimenziju. Učenici uzimaju učešće u kulturnom životu grada, nastupajući na književnim večerima, likovnim izložbama i drugim manifestacijama od značaja za lokalnu zajednicu.
- C.4.** Na kraju svakog klasifikacionog perioda, vrši se provjera znanja učenika putem testova, usmenih ispitivanja, provjere praktične primjene znanja i zvučnih testova.
- C.5.** Školu nije napustio nijedan učenik ovog programa.
- C.6.** Procenat učenika koji završavaju program u okviru redovnog trajanja je 95%.
- C.7.** U okviru ovog programa, Školu pohađa jedna učenica sa posebnim potrebama.
- C.8.** Vaspitna postignuća učenika su na visokom nivou, nema učenika koji su kažnjavani oštrijim kaznama.
- C.9.** Na ovom programu nema vanrednih učenika.
- C.10.** Škola je učesnik i organizator brojnih projekata koji utiču na razvoj učenika.

D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU

- D.1.** Škola je veoma otvorena za saradnju sa roditeljima i lokalnom zajednicom, aktivnosti su transparentne, a korisnici imaju pristup relevantnim informacijama. Sve aktivnosti Škole su dostupne svim korisnicima. U dosadašnjem dijelu školske godine održan je

mali broj roditeljskih sastanaka. Roditelji ističu da imaju odličnu komunikaciju sa nastavnicima i Upravom i na taj način se kompenzuje mali broj roditeljskih sastanaka.

***Preporuka:** Potrebno je održati veći broj roditeljskih sastanaka.

- D.2. Škola ima odličnu komunikaciju sa socijalnim partnerima. Imajući u vidu specifičnost ovog obrazovnog programa i činjenicu da poslije završene ove škole učenici nastavljaju na studije, a ne idu na praksu, ključna je komunikacija sa visokim školama u Crnoj Gori i u okruženju. Predstavnici socijalnih partnera i lokalne sredine su istakli veoma dobru saradnju sa Školom.
- D.4. Socijalni partneri su motivisani za učešće u realizaciji obrazovnog procesa u Školi i uglavnom su zadovoljni stečenim znanjima i vještinama učenika.
- D.5. Škola sprovodi proceduru upisa učenika više vodeći računa o potrebama učenika nego socijalnih partnera.

F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA

- F.1. Podrška učenicima je planirana, organizovana i kontinuirana. Redovno se analizira uspjeh učenika i na osnovu toga se preduzimaju mjere podrške. U ovom smislu, Škola ostvaruje komunikaciju sa porodicom. Na osnovu anketa i razgovora sa učenicima, zaključuje se da su učenici uglavnom zadovoljni podrškom i povratnim informacijama koji doprinose razvoju njihove profesionalne ličnosti. Jedan broj učenika u anketi je izrazio djelimično nezadovoljstvo podrškom i povratnim informacijama koje su važne za njihov razvoj.
- F.2. Nastavni materijal je u najvećoj mjeri usklađen sa ciljevima programa. Nastavnici pripremaju adekvatne primjere iz literature, a učenicima omogućavaju samostalni rad uz nadzor nastavnika.
- F.3. Kvalitet rada nastavnika i drugog osoblja se redovno prati i o njihovom radu se raspravlja na aktivima.
- F.4. Nastavnici Škole pohađaju obuke koje su im dostupne u okviru prosvjetnog sistema.
- F.5. Nastavnici stručnih predmeta u izvjesnoj mjeri se samoinicijativno dodatno usavršavaju.
- F.6. Nastavnici imaju odgovarajuće stručne kvalifikacije.

Preporuke:

- Neophodno je da nastavnici više prate dostignuća struke u regionu na sopstvenu inicijativu. U zemljama okruženja postoji veliki broj seminara i drugih tipova usavršavanja koji imaju visoki stručni nivo koje je moguće, uz ne tako velike troškove pohađati, što bi doprinijelo njihovom razvoju. Ovo posebno stoga što se uglavnom radi o mladim nastavnicima.
- Škola bi mogla uložiti dodatni napor na planu organizovanja seminara.

G. UPRAVLJANJE KVALITETOM

- G.1. Kvalitet realizacije stručnog obrazovanja je u skladu sa standardima. Škola je uradila internu evaluaciju kvaliteta nastave. Škola nije u dovoljnoj mjeri organizovala hospitovanje nastave.

***Preporuka:** Potrebno je organizovati permanentno hospitovanje nastave.

- G.2. Realizacija stručnog obrazovanja u Školi je u potpunosti usklađena sa nastavnim planom. Nastava je dobro planirana i realizuje se u skladu sa rasporedom, koji je urađen optimalno u odnosu na veličinu škole, broj grupa i velikog broja časova individualne nastave.
- G.3. Škola u izvjesnoj mjeri unapređuje proces nastave na ovom programu.

Preporuka:

- Češća komunikacija nastavnika stručno-teorijskih disciplina i učenika programa sa istaknutim pedagozima i kompozitorima. Upoznavanjem sa istaknutim umjetnicima,

nastavnici i učenici bi dobili relevantne informacije o savremenom stvaralaštvu i dostignućima savremene pedagogije.

H. MATERIJALNI RESURSI

H.1. Prostorno - tehnički resursi uglavnom su u skladu sa zahtjevima programa a imajući u vidu adaptirani objekat u kom se Škola nalazi. Škola sadrži sve neophodne prostore: koncertnu dvoranu, kabinete za grupnu nastavu, kabinete za individualnu nastavu, zbornicu, portirnicu, kancelarije za upravu i administraciju, kao i sanitarne prostorije. Koncertna dvorana je nedovoljne veličine, zvučna izolacija nije optimalna u jednom dijelu zgrade. Učionice i holovi uglavnom nijesu dodatno oplemenjene slikama, fotografijama, cvijećem i sl.

***Preporuka:** Tražiti rješenje za veći prostor koncertne dvorane i rješenja za bolju zvučnu izolaciju. Potrebno je dodatno oplemeniti učionice i holove.

H.2. Prostorno – tehnički uglavnom omogućavaju učenicima da postignu ishode učenja na efektivan i efikasan način.

H.3. Škola nije prilagođena za djecu sa posebnim potrebama (prilazna rampa, lift i sanitarne prostorije).

***Preporuka:** Potrebno je učiniti dostupnim sve prostore Škole za učenike sa posebnim potrebama.

H.4. Škola je uglavnom opremljena neophodnom opremom. Dio opreme nije nađen u optimalnom stanju.

***Preporuka:** Potrebno je brže intervenisanje na opremi koja je u kvaru.

H.5. Nastavnici funkcionalno koriste postojeću opremu.

Preporuka:

➤ U svim prostorijama za grupnu nastavu obezbijediti kvalitetnu opremu za emitovanje muzike i po jedan računar sa velikim ekranom.

I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE

I.1. Škola posjeduje svu potrebnu dokumentaciju koja je dostupna shodno odredbama Zakona o informisanju. Svi ostali podaci koji se odnose na postignuća učenika su propisno evidentirani. Podaci koji se odnose na postignuća učenika, evidentiraju se u zapisnicima Nastavničkog vijeća.

J. PROVJERA KOMPETENCIJA

J.1. Provjera znanja je blagovremena, nastavnici daju tačne informacije kod ocjenjivanja, ocjene se uglavnom obrazlažu. Učenici blagovremeno dobijaju obavještenja o predstojećim kolokvijumima i ispitima. Dio učenika je u anketi izrazio djelimično nezadovoljstvo u vezi sa obrazlaganjem ocjena.

***Preporuka:** Potrebno je temeljnije obrazlaganje ocjena.

J.2. Provjera kompetencija se temelji na ishodima učenja. Nastavnici na potreban način pristupaju svakom učeniku i temeljno pristupaju ovim provjerama.

J.3. Procedure ocjenjivanja su odgovarajuće i osiguravaju kvalitet ispitivanja.

J.4. Procedure sprovođenja provjere vještina učenika vrše se na odgovarajući način. Koriste se metode usmenog ispitivanja, putem testova, analitičkih zadataka. Za određen broj predmeta (tamo gdje je to neophodno) koristi se provjera praktičnih vještina.

J.5. Organizacija i realizacija provjera potpuno je usklađena sa propisanim zahtjevima.

**Eksterni evaluator,
Senad Gačević,
Redovni profesor Muzičke akademije Cetinje**

OBRAZOVNI PROGRAM SOLO PJEVAČ

A. NASTAVA/UČENJE I OBUKA-IZVOĐENJE PROGRAM

B.1. Septembra 1946. godine Narodna Republika Crne Gore osnovala je srednju muzičku školu "Njegoš" sa sjedištem u Kotoru. **Marta 1947. godine** Sreski narodni odbor Titograd posebnom odlukom osnovao je Nižu muzičku školu "Vasa Pavić" sa sjedištem u Titogradu. Škola objezbjeđuje muzičko obrazovanje na prvom stupnju za učenike sa područja Opštine Titograd. **Marta 1958. godine** Izvršno Vijeće Narodne Republike Crne Gore donosi odluku da Srednja muzička škola sa sjedištem u Kotoru nastavi sa radom u Titogradu za školsku 1959/60. godinu. **Od 1978. godine** Integrisanoj organizaciji udruženog rada Muzičke škole "Njegoš" u Titogradu i Škole za osnovno muzičko obrazovanje "Vasa Pavić" u Titogradu kao jedinstvenoj organizaciji udruženog rada određuje se naziv: Školski centar za muziku i balet "Vasa Pavić" u Titogradu. **Od 1993. godine** organizovana je kao Javna ustanova Umjetnička škola za osnovno, srednje muzičko i baletsko obrazovanje "Vasa Pavić" u Podgorici. **Od 2005. godine** Škola nosi naziv Javna ustanova Umjetnička škola za muziku i balet "Vasa Pavić" u Podgorici. Program Muzički saradnik realizuje se od osnivanja Škole, mijenjajući naziv i u izvjesnoj mjeri i sadržaj.

Na programu Muzički saradnik u prvi razred upisano je 4 učenika, drugi 3, treći 2 i četvrti 1 učenik. U cilju utvrđivanja kvaliteta obrazovnog programa, izvršena je opservacija na predmetima: Solo pjevanje, Kamerna muzika, Teorija muzike sa osnovama harmonije, Solfeđo, Polifonija, Harmonija, Muzički oblici, Istorija muzike, Horsko pjevanje. Opservirani su svi nastavnici stručnih predmeta koji predaju na ovom programu. Svi nastavnici imaju adekvatnu stručnu spremu. Evaluacija je vršena na osnovu: uvida u dokumentaciju, praćenja nastave, testiranja, anketiranja, kao i razgovora sa učenicima, roditeljima, socijalnim partnerima i predstavnicima lokalne zajednice. Nastava je prilagođena učenicima u mjeri koja je moguća s obzirom na specifičnost programa. Nastava je uspješno organizovana i usklađena sa Planom nastave. Evidencija održane nastave urađena je na predviđeni način.

B.2. Nastavnici imaju godišnje planove rada koji su usklađeni sa obrazovnim programom i planirane su teme sa fondom časova za realizaciju ciljeva. U toku realizacije većina nastavnika pokazuju entuzijazam u radu i stvaraju podsticajnu atmosferu. Uglavnom se kultura dijaloga. Većina nastavnika jasno ističe ciljeve učenja i efikasno upravlja procesom učenja na času, efikasno povezuje djelove časa, efikasno koristi vrijeme na času i provjerava da li su postignuti ciljevi časa. Dio nastavnika nije imao pripremljenu pisanu pripremu.

***Preporuka:** Dio nastavnika bi morao da bolje povezuje znanja iz različitih disciplina. Nastavnici treba da imaju pisane pripreme za svaki čas.

B.3. Škola raspolaže potrebnim nastavnim sredstvima. Objekat Škole nije u potpunosti prilagođen potrebama ovog tipa nastave. Neki instrumenti i djelovi opreme nijesu u optimalnom stanju. Table u nekim prostorijama nijesu odgovarajuće. Temperatura u objektu nije ujednačena. Škola ima Koncertnu salu koja se koristi i u svrhu pokazivanja rezultata rada učenika, ali služi i za koncerte profesora škole i gostujuće umjetnike. Škola posjeduje odlično opremljenu učionicu za potrebe procesa informatičke edukacije. ***Preporuka:** Preporučuje se razmatranje mogućnosti bolje zvučne izolacije prostorija. Potrebno je uvesti klimatizaciju u sve prostorije. Potrebno je bolje održavanje nastavnih sredstava i opreme.

B.4. U Školi se organizuje dodatna i dopunska nastava, posebno u periodu intenzivnijih priprema za takmičenja ili nekog projekta škole. Redovno se analiziraju efekti dodatne nastave sa osvrtom na kvalitet uspješnosti.

- B.5.** Podrška učenicima je uglavnom dobro planirana, organizovana i permanentna. Učenici su u anketi i razgovoru iskazali da su uglavnom zadovoljni realizacijom i podrškom koju dobijaju pri postizanju ishoda i ciljeva obrazovanja.
- B.6.** U realizaciji nastave stručnih predmeta nastavnici podučavaju učenike sticanju stručnih vještina i podstiču ih na stalni razvoj. Prednost malobrojnih grupa u nastavi, nastavnici koriste za individualni pristup svakom učeniku. Nastavnici uočavaju prednosti i nedostake svakog đaka pojedinačno i na dobar način unapređuju i koriguju svakog učenika u skladu sa njegovim personalnim kvalitetima.

Preporuka:

- Obezbjediti opremanje jedne učionice velikim ekranom i stalnom Wi-Fi konekcijom kako bi se, u nedostatku mogućnosti uživo posmatranja operских i baletskih predstava to moglo realizovati putem interneta, kao i za druge potrebe ove vrste.

C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA

- C.1.** Postignuća učenika kontinuirano se prate. Permanentno se analizira uspjeh učenika nakon svakog klasifikacionog perioda i konstatuju postignuti rezultati.
- C.2.** Učenici se podstiču da učestvuju na takmičenjima, brojnim manifestacijama i raznim vannastavnim aktivnostima. Učenici ovog programa uspješno učestvuju na javnim nastupima, takmičenjima i drugim projektima škole.
- C.3.** U Školi se planira i realizuje veliki broj vannastavnih aktivnosti. Škola organizuje i učestvuje u različitim projektima od kojih neki imaju i međunarodnu dimenziju. Učenici uzimaju učešće u kulturnom životu grada, nastupajući na književnim večerima, likovnim izložbama i drugim manifestacijama od značaja za lokalnu zajednicu.
- C.4.** Na kraju svakog klasifikacionog perioda, vrši se provjera znanja učenika putem testova, usmenih ispitivanja, provjere praktične primjene znanja i zvučnih testova.
- C.5.** Školu nije napustio nijedan učenik ovog programa.
- C.6.** Procenat učenika koji završavaju program u okviru redovnog trajanja je 100%.
- C.7.** U okviru ovog programa nema učenika sa posebnim potrebama.
- C.8.** Vaspitna postignuća učenika su na visokom nivou, nema učenika koji su kažnjavani oštrijim kaznama.
- C.9.** Na ovom programu nema vanrednih učenika.
- C.10.** Škola je učesnik i organizator brojnih projekata koji utiču na razvoj učenika.

D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU

- D.1.** Škola je veoma otvorena za saradnju sa roditeljima i lokalnom zajednicom, aktivnosti su transparentne, a korisnici imaju pristup relevantnim informacijama. Sve aktivnosti Škole su dostupne svim korisnicima. U dosadašnjem dijelu školske godine održan je mali broj roditeljskih sastanaka. Roditelji ističu da imaju odličnu komunikaciju sa nastavnicima i Upravom i na taj način se kompenzuje mali broj roditeljskih sastanaka.
- *Preporuka:** Potrebno je održati veći broj roditeljskih sastanaka.
- D.2.** Škola ima odličnu komunikaciju sa socijalnim partnerima. Imajući u vidu specifičnost ovog obrazovnog programa i činjenicu da poslije završene ove škole učenici nastavljaju na studije, a ne idu na praksu, ključna je komunikacija sa visokim školama u Crnoj Gori i u okruženju. Predstavnici socijalnih partnera i lokalne sredine su istakli veoma dobru saradnju sa Školom.
- D.4.** Socijalni partneri su motivisani za učešće u realizaciji obrazovnog procesa u Školi i uglavnom su zadovoljni su stečenim znanjima i vještinama učenika.
- D.5.** Škola sprovodi proceduru upisa učenika više vodeći računa o potrebama učenika nego socijalnih partnera.

F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA

- F.1. Podrška učenicima je planirana, organizovana i kontinuirana. Redovno se analizira uspjeh učenika i na osnovu toga se preduzimaju mjere podrške. U ovom smislu Škola ostvaruje komunikaciju sa porodicom. Na osnovu anketa i razgovora sa učenicima zaključuje se da su učenici uglavnom zadovoljni podrškom i povratnim informacijama koji doprinose razvoju njihove profesionalne ličnosti.
- F.2. Nastavni materijal je u najvećoj mjeri usklađen sa ciljevima programa. Nastavnici pripremaju adekvatne primjere iz literature, a učenicima omogućavaju samostalni rad uz nadzor nastavnika.
- *Preporuka:** Potrebno je uvesti više djela crnogorskih kompozitora u program.
- F.3. Kvalitet rada nastavnika i drugog osoblja se redovno prati i o njihovom radu se raspravlja na aktivima.
- F.4. Nastavnici Škole pohađaju obuke koje su im dostupne u okviru prosvjetnog sistema.
- F.5. Nastavnici stručnih predmeta u izvjesnoj mjeri se samoinicijativno dodatno usavršavaju.
- F.6. Nastavnici imaju odgovarajuće stručne kvalifikacije.

Preporuke:

- Neophodno je da nastavnici više prate dostignuća struke u regionu na sopstvenu inicijativu. U zemljama okruženja postoji veliki broj seminara i drugih tipova usavršavanja koji imaju visoki stručni nivo koje je moguće, uz ne tako velike troškove pohađati, što bi doprinijelo njihovom razvoju. Ovo posebno stoga što se uglavnom radi o mladim nastavnicima.
- Škola bi mogla uložiti dodatni napor na planu organizovanja seminara.

G. UPRAVLJANJE KVALITETOM

- G.1. Kvalitet realizacije stručnog obrazovanja je u skladu sa standardima. Škola je uradila internu evaluaciju kvaliteta nastave. Škola nije u dovoljnoj mjeri organizovala hospitanje nastave.
- *Preporuka:** Potrebno je organizovati permanentno hospitanje nastave.
- G.2. Realizacija stručnog obrazovanja u Školi je u potpunosti usklađena sa nastavnim planom. Nastava je dobro planirana i realizuje se u skladu sa rasporedom, koji je urađen optimalno u odnosu na veličinu škole, broj grupa i velikog broja časova individualne nastave.
- G.3. Škola u izvjesnoj mjeri unapređuje proces nastave na ovom programu.

Preporuka:

- Češća komunikacija nastavnika stručno-teorijskih disciplina i učenika programa sa istaknutim pedagogima i kompozitorima. Upoznavanjem sa istaknutim umjetnicima, nastavnici i učenici bi dobili relevantne informacije o savremenom stvaralaštvu i dostignućima savremene pedagogije.

H. MATERIJALNI RESURSI

- H.1. Prostorno - tehnički resursi uglavnom su u skladu sa zahtjevima programa a imajući u vidu adaptirani objekat u kom se Škola nalazi. Škola sadrži sve neophodne prostore: Koncertnu dvoranu, kabinete za grupnu nastavu, kabinete za individualnu nastavu, zbornicu, portirnicu, kancelarije za upravu i administraciju, kao i sanitarne prostorije. Koncertna dvorana je nedovoljne veličine, zvučna izolacija nije optimalna u jednom dijelu zgrade. Učionice i holovi uglavnom nijesu dodatno oplemenjene slikama, fotografijama, cvijećem i sl.
- *Preporuka:** Tražiti rješenje za veći prostor Koncertne dvorane i rješenja za bolju zvučnu izolaciju. Potrebno je dodatno oplemeniti učionice i holove.

- H.2. Prostorno – tehnički uglavnom omogućavaju učenicima da postignu ishode učenja na efektivan i efikasan način.
- H.3. Škola nije prilagođena za djecu sa posebnim potrebama (prilazna rampa, lift i sanitarne prostorije).
- H.4. Škola je uglavnom opremljena neophodnom opremom. Dio opreme nije nađen u optimalnom stanju.
***Preporuka:** Potrebno je brže intervenisanje na opremi koja je u kvaru.
- H.5. Nastavnici funkcionalno koriste postojeću opremu.

Preporuka:

- U svim prostorijama za grupnu nastavu obezbijediti kvalitetnu opremu za emitovanje muzike i po jedan računar sa velikim ekranom.

I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE

- I.1. Škola posjeduje svu potrebnu dokumentaciju koja je dostupna shodno odredbama Zakona o informisanju. Svi ostali podaci koji se odnose na postignuća učenika su propisno evidentirani. Podaci koji se odnose na postignuća učenika, evidentiraju se u zapisnicima Nastavničkog vijeća i sveskama Aktiva.

J. PROVJERA KOMPETENCIJA

- J.1. Provjera znanja je blagovremena, nastavnici daju tačne informacije kod ocjenjivanja, ocjene se obrazlažu. Učenici blagovremeno dobijaju obavještenja o predstojećim kolokvijumima i ispitima.
- J.2. Provjera kompetencija se temelji na ishodima učenja. Nastavnici na potreban način pristupaju svakom učeniku i temeljno pristupaju ovim provjerama. Provjera kompetencija se u dijelu predmeta vrši komisijski što je najbolji način provjere.
- J.3. Procedure ocjenjivanja su odgovarajuće i osiguravaju kvalitet ispitivanja.
- J.4. Procedure sprovođenja provjere vještina učenika vrše se na odgovarajući način. Koriste se metode usmenog ispitivanja, putem testova, analitičkih zadataka. Za određen broj predmeta (tamo gdje je to neophodno) koristi se provjera praktičnih vještina. Višekratno komisijsko provjeravanje vještina na ključnim predmetima daje objektivnu sliku o savladanim vještinama.
- J.5. Organizacija i realizacija provjera potpuno je usklađena sa propisanim zahtjevima.

**Eksterni evaluator,
Senad Gačević,
Redovni profesor Muzičke akademije, Cetinje**

OBRAZOVNI PROGRAM SAKSOFONISTA, FLAUTISTA, OBOISTA, KLARINETISTA, TROMBONISTA, TRUBAČ I GITARISTA

B. NASTAVA/UČENJE I OBUKA-IZVOĐENJE PROGRAM

B.1. Srednja muzička škola „Vasa Pavić“ osnovana je 1959/60. godine, kada je izvršeno preseljenje srednje muzičke škole iz Kotora u tadašnji Titograd. U Školi se realizuju obrazovni programi Klarinetista, Flautista, Saksofonista, Trombonista, Trubač, Oboista i Gitarista, i to u sva četiri razreda srednje škole. Ukupan broj učenika u kategoriji duvačkih instrumenata i gitare je 21. Prvi razred pohađa 7 učenika, drugi 8, treći 3 i četvrti 3 učenika. U cilju utvrđivanja kvaliteta obrazovnog programa, izvršena je opservacija na stručno-teorijskim predmetima: Saksofon, Flauta, Oboa, Klarinet, Trombon, Truba, Gitara, Kamerna muzika, Čitanje s lista, Orkestar, Solfeđo, Polifonija, Harmonija, Muzički oblici, Istorija muzike, Instrumenti. Stručno-teorijske predmete predaju nastavnici sa adekvatnom stručnom spremom.

Evaluacija je vršena na osnovu: uvida u raznovrsnu dokumentaciju; praćenja nastave; testiranja; anketiranja, kao i razgovora sa učesnicima u organizaciji i realizaciji nastavnog procesa, učenicima i roditeljima.

Praćena je nastava kod nastavnika stručnih predmeta u svim odjeljenjima/razredima.

Nastava se realizuje u dvije smjene i prilagođena je učenicima tako da se nastava opšte-obrazovnih predmeta izvodi prije podne, a individualna, odnosno nastava stučnih predmeta se izvodi u poslijepodnevni časovima. Učenici na taj način mogu da se posvete vježbanju instrumenta ili probama kamernih ansambala. Nastava je uspješno organizovana i u potpunosti usklađena sa Planom nastave. Praktična nastava koja se tiče glavnih predmeta - saksofona, flaute, trube, trombona, oboe ili klarineta, zatim čitanja s lista i kamernе muzike se evidentira u posebnu odjeljenjsku knjigu - Dnevnik individualne nastave, koju svaki profesor instrumenta lično vodi. Svaki profesor instrumenta drži i časove Čitanja s lista kao bliske i srodne predmete, uz napomenu da se iz predmeta Čitanje s lista, učenik upoznaje sa orkestarskom, kamernom i solističkom literaturom i razvija vještinu brzog čitanja notnog materijala, koja je veoma važna za njegov budući profesionalni život. Nastava kamernе muzike se evidentira u Odeljenjskoj knjizi i u Dnevniku za individualnu nastavu.

B.2. Nastavnici imaju godišnje planove rada koji su usklađeni sa obrazovnim programom i planirane su teme sa fondom časova za realizaciju ciljeva. U toku realizacije stručno-teorijske grupe predmeta nastavnici pokazuju veliki entuzijazam u radu i stvaraju podsticajnu atmosferu na času. Njeguje se kultura dijaloga. Većina nastavnika jasno ističe ciljeve učenja i efikasno upravlja procesom učenja na času: efikasno povezuje djelove časa, efikasno koristi vrijeme na času i provjerava da li su postignuti ciljevi časa. Učenici razmjenjuju znanja i informacije sa nastavnikom, rješavaju dileme i interaktivno dolaze do cilja, uspješno ispunjavajući zahtjeve časa. Na času glavnog predmeta, nastavnik koristi vlastiti instrument i aktivno svira na času, čime učeniku na pravi način približava muzičko djelo, upućuje na karakteristike stilske epohe, ističu se ključni pojmovi koje učenici treba da savladaju i kako da gradivo povežu sa prethodno naučenim. Na časovima Čitanja s lista, koristi se selektovana literatura, primjeri solističke, orkestarske ili kamernе muzike sa kojom se učenici prvi put susreću. Na taj način razvijaju vještine brzog usvajanja notnog teksta, povezujući sve segmente potrebne za cjelovito izvođenje muzičkog djela. Na času Kamernе muzike se stiču iskustva zajedničkog sviranja u ansamblu i razvijaju vještine prilagođavanja, sa posebnim osvrtom na razvijanje osjećaja cjelovitog i zajedničkog zvuka. Primjena znanja

iz drugih predmeta, kao što su Harmonija, Solfeđo, Čitanje s lista, u ovakvim oblicima nastave, posebno dolaze do izražaja. Na predmetima Solfeđo, Harmonija, Polifonija učenici aktivno učestvuju u procesu nastave. Nastavnik koncipira čas tako da bude raznovrstan, sadržajan, stvara konekciju između srodnih predmeta i omogućava učeniku da primjenjuje ranije stečena znanja. Koriste se primjeri iz literature koje su nastavnici pripremili za svakog učenika pojedinačno, tako da samostalno mogu na samom času rješavati zadatke. Na taj način razvijaju vještine brzog reagovanja i savladavanja problematike u notnom materijalu. Na svim ovim časovima se koriste primjeri iz literature u analognoj formi, a zatim se izvode na klaviru radi provjere kvaliteta urađenog zadatka. Nastavnici svaki primjer koji se obradi na času nastoje i da odsviraju učenicima, a i učenici sviraju zadatke koje su obradili u nastavi, što je dobar pokazatelj savladanog gradiva. Na časovima Teorije muzike, Instrumenti i Istorija muzike, nastavnici nastoje da aktivno uključe učenike, kako bi već na samom času usvojili nove informacije i savladali gradivo. Na taj način je svaki učenik u prilici da aktivno učestvuje u procesu nastave.

***Preporuka:** Nastojati da se obezbijedi više projektora i cd plejera u nastavi, kako bi nastavnici bili u prilici da prezentuju učenicima gradivo na slikovit način koji će ih zainteresovati i držati im pažnju. Zvučni primjeri iz literature su pokazatelj savremenog pristupa nastavnom procesu, a u potpunosti zadovoljavaju potrebe učenika.

B.3. Škola raspolaže osnovnim nastavnim sredstvima koja se nalaze u svakom kabinetu. Nastavna sredstva u toku nadzora iskorišćena su na najbolji mogući način, kako od strane nastavnika tako i učenika. U Školi se ne nalazi dovoljan broj stalaka za note, a postojeći su dotrajali i nefunkcionalni. Svaka učionica za duvačke instrumente posjeduje ogledalo kao važno pomagalo u procesu nastave. Učenik vrlo često ne obrati pažnju na položaj svog tijela dok drži instrument, tako da je ogledalo jasan pokazatelj trenutnog položaja i jedan od ključnih segmenata u pravilnom sticanju vještina i postizanju rezultata. Škola ne posjeduje vlastite instrumente za potrebe nastave na predmetu Saksofon (sopran, alt i tenor saksofon), već učenici sviraju na vlastitim instrumentima. Svi učenici su i članovi duvačkog orkestra koji bi mogao dati veći doprinos u javnom životu lokalne zajednice, s obzirom na atraktivnost samog sastava instrumenata. Toplini atmosfere koja je izuzetno podsticajna za rad i nastavnika i učenika, u velikoj mjeri bi doprinijeli edukativni poster i sa primjerima iz stručne literature, kao i cvjetni aranžmani, radovi učenika i zavjese koje bi imale višestruku namjenu. Učionice su izložene svjetlosti, a u ljetnim mjesecima je teško izvodljiva nastava zbog nedostatka zavjesa koje bi umanjile refleksiju svjetlosti i olakšale praćenje kako stručno-teorijske nastave, tako i individualne. Prozori na Školi nisu u zadovoljavajućem stanju, pa je u zimskim mjesecima prilično hladno, a u ljetnjim previše toplo zbog nedostatka rashladnih uređaja ili sistema za hlađenje u objektu. Svi ovi parametri doprinose kvalitetnom odvijanju nastavnog procesa i angažovanja kako nastavnika tako i učenika. Izuzetno je značajno primjetiti da je Uprava Škole evidentirala sve navedene propuste koji utiču na rad i nastavnika i učenika, i u fazi je pronalazjenja rješenja za prevazilaženje ovih problema. U Školi je zastupljen i Džez odsijek koji vode renomirani umjetnici. Na taj način Škola prati savremene tokove u muzičkom obrazovanju.

***Preporuka:**

- S obzirom na specifičnost saksofona kao instrumenta, potrebno je omogućiti učenicima upoznavanje sa svim vrstama ovog instrumenta kako bi se nastava na ovom instrumentu približila zahtjevima evropskih standarda i potrebama srednjoškolskog obrazovanja u muzičkim školama.
- Obezbijediti savremene pultove za note kao elementarno sredstvo u muzičkim školama i u dovoljnom broju, kako bi se nastava neometano odvijala.

- Obezbijediti adekvatne zavjese na prozorima koje će svojom višenamjenskom funkcijom olakšati rad i učenicima i nastavnicima.
 - Sanirati prozore na objektu, kako bi se obezbijeli adekvatni uslovi za rad u Školi.
 - Obezbijediti rashladne uređaje kako bi se u ljetnjim mjesecima nastava neometano odvijala.
- B.4.** U Školi se organizuje dodatna i dopunska nastava, ukoliko učenici izraze potrebu za njom. Kako su grupe u razredima male, nastavnici mogu da se posvete svakom učeniku sasvim dovoljno u nastavnom procesu. Dodatna nastava se izvodi u periodu intenzivnijih priprema za takmičenja ili nekog projekta Škole. Evidenciju o dodatnoj nastavi vode pojedini nastavnici, a kako je program na dodatnoj nastavi identičan redovnoj nastavi nije presudna njena evidencija. U fazi priprema za takmičenja, povećan je broj klavirskih proba, kako bi učenici stekli potpunu sigurnost prilikom nastupa. Ove oblike nastave izvode predmetni nastavnici u koordinaciji sa odjeljenjskim starješinama. Redovno se analiziraju efekti dodatne nastave sa osvrtom na kvalitet uspješnosti. Na nivou Stručnog aktiva planirana je dodatna nastava sa ciljem unapređenja kvaliteta.
- B.5.** Podrška učenicima je planirana i organizovana. Učenici su u anketi i razgovoru iskazali da su, u određenoj mjeri, zadovoljni realizacijom i podrškom koju dobijaju pri postizanju ishoda i ciljeva obrazovanja. U razgovoru sa učenicima primjećeno je nezadovoljstvo koje se odnosi na opremljenost škole savremenim tehničkim sredstvima u nastavi (projektori, cd uređaji), elementarnim sredstvima koji se odnose na standarde u školama za muzičko obrazovanje (stalci za note, literatura u nototeci, uređaji za slušanje muzike...).
- B.6.** U realizaciji nastave stručnih predmeta nastavnici podučavaju učenike sticanju stručnih vještina i podstiču ih na njihov stalni razvoj. Na opserviranim časovima Praktične nastave učenici su demonstrirali odlične vještine pri izvođenju umjetničkih djela. Pri usvajanju novih vještina nastavnici su ih strpljivo usmjeravali, korigovali i davali priliku za njihovo ponavljanje, u svrhu kvalitetnijeg savladavanja vještina. Nastavnici, uglavnom, sviraju na časovima kako bi učenici stvorili što jasniju sliku o novom notnom materijalu. Učenici su aktivni na času, reprodukuju zadati materijal, samostalni su u izvođenju novog muzičkog djela.

C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA

- C.1.** Postignuća učenika kontinuirano se prate. Na sjednicama Stručnog aktiva, analizira se uspjeh učenika nakon svakog klasifikacionog perioda, konstatuju postignuti rezultati. Prosječna ocjena učenika Srednje muzičke škole „Vasa Pavić“ školske 2014/2015. godine je u I razredu je 4.62 u II 3.84, a u III 3.31. Učenika Gitare i Duvačkog odsijeka nije bilo u IV razredu.
- C.2.** Učenici se podstiču da učestvuju na takmičenjima, brojnim manifestacijama i raznim vannastavnim aktivnostima. Kod učenika postoji značajna motivacija za samostalno sticanje dodatnih znanja i vještina. Učenici postižu zapažene rezultate školske 2014/2015. godine na Muzičkom festivalu Crne Gore u Herceg Novom. Takmičenja na kojima su se predstavljali učenici Škole u regionu su: Međunarodno takmičenje „Davorin Jenko“-Beograd, „ Petar Konjović“- Beograd , Međunarodno takmičenje drvenih duvača u Požarevcu, Gitar-Art u Beogradu i brojna druga takmičenja u inostranstvu. Učenici i nastavnici Škole ostvaruju zapažene rezultete.
- C.3.** U Školi se planira, Godišnjim planom i programom rada Škole, i realizuje veliki broj vannastavnih aktivnosti. Među njima su književne večeri, likovne izložbe, maskenbali i drugi kulturni događaji od značaja za lokalnu zajednicu, kojima učenici Škole daju svoj doprinos. Koncertima se obilježavaju značajni datumi: Svjetski dan muzike, Svjetski dan jazz-a, Međunarodni dan ljudskih prava i drugi. Ove aktivnosti, dodatno, razvijaju

vrijednosti, uvjerenja, sposobnosti i vještine bitne za ovaj obrazovni program pa je Škola u zajednici prepoznata kao jedan od nosilaca kulturnog života.

- C.4. Na kraju svakog klasifikacionog perioda vrši se provjera znanja učenika i to na nekoliko načina. Ukoliko su stručno-teorijski predmeti u pitanju, provjera se vrši na osnovu testa, koji može biti pismeni ili usmeni, uz korišćenje klavira. Provjera se vrši i pomoću zvučnog testa koji uključuje upotrebu cd uređaja. Ukoliko su stručno-izvođački predmeti u pitanju, provjera podrazumjeva prikaz stečenih vještina na kolokvijumu (na kraju svakog klasifikacionog perioda), odnosno ispitu (na kraju godine) kao obliku provjere znanja. Ovakav oblik provjere uključuje izvođenje na instrumentu pred stručnom komisijom katedre, koja ocjenjuje učenika. Školske 2014/2015. nije bilo učenika koji su polagali eksternu maturu.
- C.5. Godine 2014/2015. nije bilo upisanih učenika u dvije škole istovremeno, Srednju muzičku i Gimnaziju.
- C.6. Procenat učenika koji završavaju program u okviru redovnog trajanja je 100%.
- C.7. U obrazovnim profilima Duvačkih instrumenata i Gitare nema učenika sa posebnim obrazovnim potrebama.
- C.8. Vaspitna postignuća učenika su na visokom nivou, što ukazuje na posvećenost Škole i u vaspitnom radu sa učenicima. Nema primjene vaspitnih mjera, jer je svima **vladanje primjerno**.
- C.9. U Srednjoj muzičkoj Školi „ Vasa Pavić“ u školskoj 2014/2015. nije bilo vanrednih učenika.
- C.10. Dugi niz godina Srednja muzička škola „ Vasa Pavić“ je učesnik i organizator brojnih projekata. U saradnji sa brojnim institucijama kulture, NVO sektorom, Škola organizuje brojne edukativne radionice za učenike i nastavnike. Predavači na ovim radionicama-seminarima su vodeći pedagozi, evropskog i svjetskog renomea, koji edukuju mlade stvaraoce, ali i pedagoge. U okviru ovih radionica, organizovano je puno koncerata na kojima su se predstavili, kako učenici tako i nastavnici.
- U saradnji sa Muzičkom školom Tivat, realizovani su značajni umjetnički projekti Viva Verdi; Verdi Wagner; Dani Frankofonije 2016. ; Simfonijski orkestar mladih Crne Gore - u saradnji sa MŠ Tivat, KIC „ Budo Tomović“, Muzička gimnazija „Jordan Misja“ i Univerzitet „Arteve“-Tirana i brojne institucije kulture uz podršku Ministarstva kulture Crne Gore;

D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU

- D.1. S obzirom na otvorenost Škole za saradnju sa roditeljima i lokalnom zajednicom, korisnici blagovremeno imaju pristup relevantnim informacijama. Svaka aktivnost Škole je transparentna i javno istaknuta na oglasnoj tabli Škole, a samim tim i dostupna svakom učeniku i roditelju. Godišnji plan Škole donosi nastavničko vijeće, nakon sjednica Aktiva, konsultacija sa nastavnicima, a usvaja ga školski Odbor i kao takav se prezentuje Savjetu roditelja. Iz razgovora sa roditeljima, konstatovano je njihovo zadovoljstvo radom Škole, aktivnostima djece i nivoom obrazovanja, ali posebna je okolnost pasivnost roditelja u Savjetu.
- D.2. S obzirom na uspješnu saradnju Škole sa socijalnim partnerima, zainteresovane strane blagovremeno imaju pristup relevantnim informacijama.
- D.4. Socijalni partner, motivisan je za učešće u realizaciji obrazovnog procesa u Školi. Kao glavni strateški partner u brojnim projektima Škole, Socijalni partner je zadovoljan stečenim vještinama i postignućima koja učesnici imaju priliku da prezentuju na koncertima.

- D.5. Škola sprovodi proceduru upisa učenika, pažljivo predviđenom strategijom razvoja škole, utemeljenom na značaju koji škola ima za lokalnu zajednicu.
- D.6. U školskoj 2014/2015. nije bilo diplomiranih učenika na Duvačkom odsijeku i i odsijeku Gitare.

F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENARA I SARADNIKA

- F.1. Podrška učenicima je planirana, organizovana i kontinuirana. Podrška podstiče cjelokupni razvoj ličnosti. Na osnovu analize uspjeha, preduzimaju se mjere podrške u savladavanju vještina, a ponuda vannastavnih aktivnosti je u funkciji zadovoljenja različitih potreba i interesovanja učenika. Kroz nastavni proces podstiče se profesionalni razvoj učenika. U pružanju podrške učenicima Škola ostvaruje komunikaciju sa porodicom. Učenici su, u velikoj mjeri, zadovoljni podrškom i povratnim informacijama koji doprinose razvoju njihove profesionalne ličnosti.
- F.2. Nastavni materijal je u dobroj mjeri usklađen sa ciljevima programa. Nastavnici nastoje da za svaki čas pripreme adekvatne primjere iz literature, kako bi učenicima, što je moguće više, približili novo gradivo. Omogućeno im je da samostalno rade i stiču nove vještine, uz nadzor nastavnika.
- F.3. Kvalitet rada nastavnika u Muzičkim školama najbolje se verifikuje kroz rezultate njihovih učenika na takmičenjima koja su sastavni i gotovo obavezni dio nastavnog procesa u ovakvim školama. Kao mogući parametar prikaza kvaliteta samog profesora mogu poslužiti i koncerti profesora koji se organizuju u Školi u okviru redovne koncertne djelatnosti. Koncertna sezona Škole podrazumijeva najmanje jedan koncert mjesečno, a u toku seminara ili u pripremnoj fazi takmičenja, i više.
- F.4. Nastavnici Škole redovno budu i učesnici, kako radionica koje se u Školi organizuju, tako i drugih seminara, tako da potvrđuju višestruku značaj podrške ovakvim projektima.
- F.5. Nastavnici stručnih predmeta vrlo često pohađaju seminare vodećih umjetnika, radi lične afirmacije i doedukacije, što garantuje i napredak u samom nastavnom procesu.
- F.6. Profesori imaju značajno iskustvo u struci i u kontinuitetu rade u ovoj Školi. Profesori posjeduju odgovarajuće stručne kvalifikacije, tj. licence za obavljanje stručne djelatnosti.

G. UPRAVLJANJE KVALITETOM

- G.1. Kvalitet realizacije stručnog obrazovanja je u skladu sa standardima. U Školi se ne vrši interna evaluacija kvaliteta nastave, ali se preduzimaju mjere za unapređenje kvaliteta nastave kontinuiranim praćenjem rezultata postignuća učenika.
- G.2. Realizacije stručnog obrazovanja u Muzičkoj školi "Vasa Pavić" je u potpunosti usklađena sa nastavnim planom. Nastava je planirana i realizuje se u skladu sa rasporedom.
- G.3. Škola uspijeva da kontinuirano unapređuje proces nastave posebno na stručno-izvođačkim predmetima, kontinuiranim predstavljanjem relevantnih pedagoga iz struke koji prenose svoja znanja na učenike i nastavnike Škole.

Preporuke:

- S obzirom na sveobuhvatni značaj obrazovnih programa Gitare i Duvačkih instrumenata za cjelokupni razvoj kulture, poželjno je animirati što veći broj učenika niže Muzičke škole da nastave srednjoškolsko obrazovanje.
- Planirati i realizovati aktivnosti sa ciljem većeg promovisanja ovih obrazovnih programa.
- Uz saglasnost nastavnika primjećen je nesklad u izboru literature za ovaj instrument koji je propisan u Obrazovnom programu za ove instrumente. Preporučuje se provjera

izbora literature za sve duvačke instrumente, jer su promjene u izboru literature poželjne i zbog nastavnika i zbog učenika.

- Potrebno je preispitati sadržaj Programa i korigovati ga u cilju njegove veće efikasnosti.

H. MATERIJALNI RESURSI

H.1. Prostorno - tehnički resursi su u skladu sa zahtjevima programa.

Školu čine tri etaža (prizemlje, prvi sprat i potkrovlje) i raspolaže sa: koncertnom dvoranom sa 70 mjesta, 46 kabineta, bibliotekom sa fondom od 3500 knjiga i stručne literature, zbornicom, portirnicom, prostorom za domara, kuhinjom, kancelarijama za direktora, sekretara i računovođu, kao i sanitarnim prostorijama na sva tri etaža zgrade. Kao savremeni školski objekat, Škola nije prilagođena za djecu sa posebnim potrebama (ne posjeduje lift niti prilaznu rampu, kao ni sanitarne prostorije).

Za nastavu stručnih predmeta svaki profesor posjeduje zasebni kabinet, opremljen u skladu sa potrebama učenika i nastave. Atmosfera u svakoj učionici nije u potpunosti podsticajna za rad, tehnički nedovoljno osavremenjena, klavir kao neizostavnu pomoć pri klavirskim probama i pripremanja za koncert, odnosno takmičenja nije prisutan u svakoj učionici.

***Preporuka:** Oplemeniti prostor za rad, edukativnim posterima, ogledalima (sa ciljem temeljnijeg uvida u rad učenika), savremenim stalcima za note, dekorisati prostor radovima učenika radi stvaranje podsticajne atmosfere.

H.2. Korišćenje kabineta za stručne predmete i Koncertne dvorane za izvođenje programa, omogućavaju učenicima da postignu postavljene ishode obrazovanja na efektivan i efikasan način.

H.3. U obrazovnim programima Duvačkih instrumenata i Gitare, nema učenika sa posebnim obrazovnim potrebama. Škola nije u potpunosti prilagođena osobama sa posebnim potrebama i nije tehnički sasvim prilagođena ovoj namjeni.

H.4. Škola je solidno opremljena tehničko-tehnološkim sredstvima. Računari se nalaze u zbornici, nototeci-fonoteci, kancelarijama direktora, zamjenika, računovođe i sekretara, kao i u računarskoj učionici koja posjeduje multimedijalnu opremu. Ne posjeduje svaka učionica klavir, a postojeći klaviri nisu u zadovoljavajućem stanju. U Koncertnoj sali se nalaze tri koncertna klavira, tako da je moguće izvoditi i sasvim složena umjetnička djela, iako je prostor koncertne dvorane nedovoljan u odnosu na potrebe Škole i zahtjeve opštih standarda. S obzirom na brojne aktivnosti učenika i nastavnika, Koncertna dvorana nije uvijek u mogućnosti da primi kompletnu zainteresovanu javnost.

***Preporuka:** Pristupiti reparaciji klavira radi kvalitetnijeg održavanja nastavnog procesa. Razmisliti o mogućnosti nabavke električnih klavira koji su se u praksi izuzetno dobro pokazali.

H.5. Nastavnici, uglavnom, funkcionalno koriste postojeću opremu.

I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE

I.1. Škola posjeduje svu potrebnu dokumentaciju koja je dostupna shodno odredbama Zakona o informisanju. Svi ostali podaci koji se odnose na postignuća učenika su propisno evidentirani. Podaci koji se odnose na postignuća učenika, evidentiraju se u zapisnicima Nastavničkog vijeća i sveskama Aktiva.

J. PROVJERA KOMPETENCIJA

J.1. Provjera znanja je blagovremena i podsticajna. Na posjećenim časovima uočeno je prisustvo povratne informacije prilikom vrednovanja i obrazloženja ocjene. Učenici blagovremeno dobijaju obajestjenja o predstojećim kolokvijumima i ispitima.

- J.2.** Kod većine nastavnika, provjera kompetencija se temelji više na ciljevima i ishodima učenja programa, nego na samim sadržajima programa. Specifičnost ove vrste stručnog obrazovanja obavezuje, tj. upućuje nastavnika da pažnju usmjeri na svakog učenika pojedinačno. Zato su male grupe u razredu poželjne i podsticajne, jer ostavljaju dovoljno prostora da se svaki učenik samostalno razvija odnosno napreduje. Nastavnik gradi psihološki profil svakog učenika pojedinačno, i u skladu sa tim se ophodi. Univerzalni model ponašanja u individualnoj nastavi, nije poželjan, jer se svakom učeniku mora prići na poseban način.
- J.3.** Procedure ocjenjivanja se dogovaraju u okviru Stručnog aktiva i primjenjuju kod ocjenjivanja. Prilikom provjeravanja i ocjenjivanja, većina nastavnika vodi računa o razvojnom stepenu učenika, o nastavnoj temi i njenom značaju za obrazovni program. Osim vrednovanja u kojoj je mjeri učenik ovladao standardima znanja utvrđenim nastavnim programom, ocjenjivanje uključuje i trenutak ispitivanja kojim se prepoznaje brzina i rutina vladanja materijom. Većina nastavnika usmjerava učenika na određene ciljeve, sadržaje i ishode i daje povratnu informaciju koja će učeniku biti u funkciji budućeg učenja. Usmena provjera znanja je, takođe, prisutna u zavisnosti od stručnog predmeta ili je gotovo jedini način provjere znanja.
- J.4.** Na posjećenim časovima praktične nastave, elementi za provjeru vještina su od strane nastavnika vrednovani sa različitim kvalitetom. Negdje se provjeravalo i vrednovalo samo usmeno obrazloženje učenika, negdje samo prezentacija vještina sviranjem, a negdje je bio optimalan odnos između ova dva elementa.

**Eksterna evaluatorka
vanr. prof. Žana Lekić
Muzička akademija Cetinje**

Tabela kvaliteta

Indikator	I	UuKS	Z	PP
A. UPRAVLJANJE, RUKOVOĐENJE I ORGANIZACIJA				
A.1.				☆
A.2.				☆
A.3.			☆	
A.4.		☆		
A.5.				☆
B. NASTAVA/UČENJE I OBUKA - IZVOĐENJE PROGRAMA				
B.1.	□★	○●□		
B.2.		□★○●□		
B.3.		□★	○●□	
B.4.	□★○●	□		
B.5.		□★○●□		
B.6.		□★○●□		
C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA				
C.1.	□○●	★□		
C.2.	□○●	★□		
C.3.	□○●	★□		
C.4.	□○●	★□		
C.5.		★		
C.6.	□	★		
C.7.				
C.8.	□★○●	□		
C.9.		□		
C.10.	□★○●	□		
D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU				
D.1.	★	□○●□	☆	
D.2.	★□○●	☆□		
D.3.		★□□		☆
D.4.		☆○●□		
D.5.		○●□	☆	
D.6.				☆
E. USKLAĐENOST RADA SA ZAKONSKIM PROPISIMA				
E.1.				☆
E.2.				☆
E.3.			☆	
E.4.				☆
E.5.		☆		
E.6.				☆
F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA				
F.1.	□□	★○●	☆	

Indikator	I	UuKS	Z	PP
F.2.	○●□	★□		
F.3.	□○●	★		★
F.4.		★□○●	★	
F.5.		★□	★○●	
F.6.	○●□			
G. UPRAVLJANJE KVALITETOM				
G.1.	□	★	○●	★
G.2.		○●★		
G.3.		○●		★
G.4.		★		
H. MATERIJALNI RESURSI				
H.1.		□★□	○●	
H.2.		○●□		
H.3.			□	○●
H.4.			○●□	
H.5.	●		□	
I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE				
I.1.	□★○●		★	
I.2.				★
I.3.			★	
I.4.			★	
I.5.			★	
I.6.				★
J. PROVJERA KOMPETENCIJA				
J.1.		★□○●□		
J.2.	□★○●	□		
J.3.	□★○●	□		
J.4.	□★○●	□		
J.5.	□★○●	★		

LEGENDA	
★	Opšti nadzor
★	OP Muzički izvođač - harmonikaš
○	OP Solo pjevač
●	OP Muzički saradnik
□	OP Muzički izvođač - klavirista
□	OP Muzički izvođač -Violinista, Violista, Violončelista, Kontrabasista

Opšta preporuka

Obaveza direktora Škole je da sa ovim Izvještajem upozna nastavnike, Savjet roditelja i Školski odbor (član 12. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada u ustanovama „Službeni list RCG“, br. 18/04 i br. 26 od 24. maja 2012.).

Na osnovu ovog Izvještaja Škola treba da uradi Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada i dostavi ga Centru za stručno obrazovanje u roku od 30 dana od dana prijema ovog Izvještaja (član 14. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada u ustanovama „Službeni list RCG“, br. 18/04 i br. 26 od 24. maja 2012.).

Pravna pouka

Shodno Pravilniku o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izvještaj Škola može izjaviti prigovor (član 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada u ustanovama „Službeni list RCG“, br. 18/04 i br. 26 od 24. maja 2012.) direktoru Centra za stručno obrazovanje u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izvještaja.

DIREKTOR
Duško Rajković

Vođa tima evaluatora

Radoje Radunović, dipl.maš.inž.

Dostavljeno:

JU Umjetnička škola za muziku i balet „Vasa Pavić“ Podgorica

Ministarstvu prosvjete

Centru za stručno obrazovanje

Zavodu za školstvo

Upravi za inspekcijske poslove

Dodatak: Indikatori

A. UPRAVLJANJE, RUKOVOĐENJE I ORGANIZACIJA

1. Aktivnosti uprave ustanove na kontinuiranom unapređenju kvaliteta obrazovanja, obuke i organizacije koji se mogu mjeriti i kvantifikovati.
2. Uprava ustanove promovira plansko unapređenje kvaliteta kroz proces interne evaluacije.
3. Uprava ustanove sprovodi aktivnosti na promovisanju i razvoju etosa.
4. Uprava ustanove obezbjeđuje da su svi nastavnici, treneri, zaposleni, i partneri na odgovarajući način uključeni u kontinuirano unapređivanje implementacije programa i različitih oblika podrške.
5. Rukovodstvo ustanove podstiče i koordinira aktivnosti upravnih i stručnih organa koji doprinose planiranju i realizaciji aktivnosti.

B. NASTAVA/UČENJE I OBUKA - IZVOĐENJE PROGRAMA

1. Organizacija i realizacija programa stručnog obrazovanja.
2. Realizacija programa se odvija efektivno i efikasno (praksa i teorija).
3. Nastavna sredstva (materijali), oprema, udžbenici, elektronski materijali se koriste u nastavi i obuci u skladu sa zahtjevima programa.
4. Učenici se usmjeravaju i dobijaju podršku koja je usklađena sa specifičnim potrebama pojedinca.
5. Učenici su zadovoljni sa realizacijom i podrškom koju dobijaju pri postizanju ishoda i ciljeva obrazovanja i obuke.
6. Nastavnici i treneri realizuju obrazovanje i obuku na način da učenici dostignu vještine predviđene programom.

C. POSTIGNUĆA UČENIKA STRUČNOG OBRAZOVANJA

1. Postignuća učenika se kontinuirano prate.
2. Učenici se podstiču i učestvuju u nadmetanjima.
3. Vannastavne aktivnosti se planiraju i organizuju, a učenici su podsticani da u njima učestvuju.
4. Rezultati učenika na provjerama znanja.
5. Procenat učenika koji napuste školu.
6. Procenat učenika koji završavaju program u okviru redovnog trajanja.
7. Postignuća učenika sa posebnim obrazovnim potrebama se kontinuirano prate i evidentiraju.
8. Vaspitna postignuća učenika.
9. Obrazovanje, obuka i postignuća vanrednih učenika se kontinuirano prate.

D. SARADNJA KOJA OMOGUĆAVA DA SE ODGOVORI NA POTREBE PARTNERA U STRUČNOM OBRAZOVANJU

1. Korisnici blagovremeno imaju pristup relevantnim informacijama.
2. Socijalni partneri i druge zainteresovane strane blagovremeno imaju pristup relevantnim informacijama.
3. Socijalni partneri se motivišu i učestvuju u planiranju, organizaciji i realizaciji obrazovanja i obuke.
4. Socijalni partneri su zadovoljni znanjem, vještinama i kompetencijama kojima su učenici ovladali u toku obrazovanja i obuke.
5. Ustanova sprovodi procedure i politike upisa i uzima strateške lokalne smjernice u obzir.

6. Diplomirani učenici koji su dobili sertifikat/diplomu se prate i bilježe se podaci o njima (destinacije učenika).

E. USKLAĐENOST RADA SA ZAKONSKIM PROPISIMA

1. Škola posjeduje dozvole, ateste i sertifikate za objekat, bezbjednost, sigurnost, sanitarne mjere zaštite itd.
2. Ustanova vodi pedagošku i drugu dokumentaciju u skladu sa propisima.
3. Ustanova posjeduje pravilnike, u skladu sa zakonom i procedure koje su usklađene sa aktivnostima.
4. Škola je licencirana i akreditovana od strane autorizovanih organizacija.
5. Ugovori sa zaposlenima i partnerima su sklopljeni, odobreni i čuvaju se na propisan način.
6. Učenici su bezbjedni u ustanovi, kod socijalnih partnera i u drugim prostorima u kojima uče.

F. KVALITET NASTAVNIKA, TRENERA I SARADNIKA

1. Učenici su zadovoljni podrškom i povratnom informacijom od nastavnika/trenera i uprave ustanove.
2. Nastavni materijal koji nastavnici i treneri pripremaju je usklađen sa ciljevima programa.
3. Kvalitet rada nastavnika/trenera i drugog osoblja se redovno prati i procjenjuje.
4. Nastavnici i treneri redovno pohađaju organizovane obuke.
5. Nastavnici, treneri i saradnici dodatno se usavršavaju na sopstvenu inicijativu.
6. Nastavnici, treneri i stručni saradnici posjeduju odgovarajuće kvalifikacije.

G. UPRAVLJANJE KVALITETOM

1. Postoje procedure za sistematsko usklađivanje nastave i obuke sa ciljem kontinuiranog unapređivanja realizacije programa.
2. Kvalitet realizacije stručnog obrazovanja i obuke je u skladu sa programom (standardima).
3. Mjere unapređenja se kontinuirano i sistematski primjenjuju.
4. Aktivnosti odbora za kvalitet su u skladu sa strategijom kvaliteta ustanove.

H. MATERIJALNI RESURSI

1. Prostorno-tehnički uslovi su u skladu sa zahtjevima programa.
2. Prostorno-tehnički uslovi omogućavaju učenicima da postignu postavljene ishode učenja na efektivan i efikasan način.
3. Prostor za obrazovanje i obuku je prilagođen učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama.
4. U ustanovi se koristi odgovarajuća tehnologija kao podrška procesu učenja.
5. Optimizirana je upotreba opreme.

I. DOKUMENTACIJA I PROCEDURE

1. Koristi se odgovarajuća dokumentacija i ona je dostupna shodno odredbama zakona o informisanju.
2. Podaci koji se odnose na postignuća učenika se propisno evidentiraju.
3. Arhiva se propisno uređuje i čuva.
4. Mehanizmi za internu komunikaciju su odgovarajući i efikasni.
5. Poslovna komunikacija u ustanovi je u skladu sa etičkim kodeksom.
6. Razvijene su procedure za upravljanje određenim aktivnostima u školi.

J. PROVJERA KOMPETENCIJA

1. Učenici na vrijeme dobijaju (blagovremeno) tačne informacije o ispitivanjima i rezultatima.
2. Provjera kompetencija se temelji na ishodima učenja programa.
3. Postoje procedure koje osiguravaju da se različite provjere sprovode na kvalitetan način.
4. Postoje procedure da se različite provjere vještina učenika vrše na različite načine.
5. Organizacija i realizacija provjera odgovara zahtjevima koji su propisani od strane nadležnih institucija.